

Жыве Беларусь!

Народная газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№44(557) 4 сакавіка 1993 г. Чацвер. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Тыраж 618744 экз. Кошт у розніцу — 4 руб.

ФАКС

Проживем и без ракет

Беларусь может стать нейтральной к концу этого десятилетия, когда окончательно будет завершен вывод стратегического ядерного оружия с территории республики.

Об этом заявил министр иностранных дел Беларуси Петр Кравченко. Характеризуя отношения Беларуси с Россией, министр назвал их "близкими к идеальным".

Остановившись на трудностях с основными партнерами по СНГ, П.Кравченко сообщил в интервью вестнику "Дипломатический курьер", что "мы хотели бы, чтобы, скажем, российско-украинский переговорный процесс дополнялся присутствием казахской и белорусской сторон. А в тех случаях, когда необходимо, и американской стороны".

Слава Богу, белорусских батальонов там не будет

В Горно-Бадахшанскую автономную область Таджикистана введен батальон миротворческих сил СНГ, сформированный в Кыргызстане.

В его задачи входит укрепление данного участка с таджикско-афганской границы, случаи нарушения которой в последнее время участились. В соответствии с договоренностью, достигнутой в Минске на встрече глав государств — членов СНГ, в ближайшее время в Таджикистан прибудут батальоны из России, Казахстана, которые укрепят погранзаставы в Хатлонской области республики.

Тайны приватизации исповедимы

В Могилевском горисполкоме создана специальная депутатская комиссия, проверяющая правильность разгосударствления и приватизации госимущества.

Поводом для этого послужили тревожные сигналы о том, что бывшие чиновники горсовета в тайне от широкой общественности подписывают незаконные решения о передаче госсобственности в частные руки.

Как заявил исполняющий обязанности председателя горсовета И.Зайцев, все необоснованные решения о приватизации будут отменены.

Николай КОМЛЕВ.

Сенные ужасы

За последние два месяца в республике сгорело почти полторы тысячи тонн сена.

Последний же случай вообще ужасен. После пожара в сенохранилище совхоза "Лошица" Минского района был обнаружен труп 14-летнего местного парнишки. Как предполагает следствие, он забрался туда с компанией, а когда вспыхнул огонь, не сумел со всеми выскочить...

Антон ЛЕ.

Шутник с прибабахом

Четыре часа простоял в Бресте закрытым таможенный переход "Варшавский мост".

Милиция, саперы и сотрудники КГБ старательно искали взрывчатку, по сообщению доброжелателя, заложенную под КПП и здание таможни. Звонок оказался шуткой.

Василий ВИКТОРОВИЧ.

Вкратце

В Кремле под председательством президента Бориса Ельцина вчера состоялось заседание Совета безопасности Российской Федерации.

В нем участвовали командующие военными округами и родами войск.

В повестке дня — военная доктрина и основные положения концепции внешней политики республики.

❑

Президент Болгарии Желю Желев высказал опасение, что конфликт в Боснии и Герцеговине может распространиться на весь Балканский полуостров.

Он высказал мнение, что "нынешняя обстановка день за днем приближает время", когда ООН, НАТО и другие международные организации будут вынуждены пойти на прямое военное вмешательство в бывшей Югославии.

❑

Американские военно-транспортные самолеты совершили третий вылет для доставки гуманитарных грузов населению Боснии и Герцеговины.

Как отмечает телекомпания Эй-би-си, руководство Пентагона намерено приостановить на время операцию "Парашют", чтобы проанализировать ее эффективность.

❑

Лидеры противоборствующих афганских группировок на переговорах в Пакистане по урегулированию внутриафганского кризиса договорились прекратить огонь в афганской столице.

Кроме того, они согласились на сформирование центрального военного командования из представителей всех вовлеченных в конфликт сторон и передачу ему вооружений.

❑

Президиум Верховного Совета России одобрил законопроект "О монопольной государственной торговле спиртными напитками".

Согласно ему, спирт и алкогольные напитки (исключая сухие вина и пиво) будут продаваться только по официальной государственной лицензии. Законопроект будет вынесен на сессию Верховного Совета.

В Абхазии все под прицелом

В зоне грузино-абхазского противостояния вчера шли интенсивные перестрелки.

Под огнем грузинских правительственных войск оказались села Эшера, Гуандра, а также сейсмическая лаборатория российских войск в селе Нижняя Эшера.

Абхазская же сторона уничтожила два пулеметных расчета и снайперскую точку грузинских войск.

В Азербайджане ЧП!

Указом президента Азербайджана вчера в трех районах республики введено чрезвычайное положение в связи с массовыми беспорядками.

Предусматривается, в частности, установление особого режима въезда и выезда, комендантского часа с 22-х часов до 5-ти утра, ограничение движения транспорта, запрещение собраний, демонстраций, изъятие незаконно хранящегося у населения оружия и другие меры по обеспечению режима ЧП на территории этих районов.

Спорт-экспресс

Гандболистки бухарестского "Рапида", победив в ответном матче минский клуб "Политехник" — 27:20, лишили белорусских спортсменок возможности впервые выступить в полуфинальных матчах турнира ИГФ.

❑

Мужская сборная Беларуси по гандболу выиграла престижный международный турнир в Испании, оставив позади себя хозяев турнира, а также сборные Германии и Алжира.

❑

На проходящем в Фалуне чемпионате мира по лыжным гонкам прошли состязания на марафонских дистанциях. У женщин лучший результат среди белорусских спортсменов показала Светлана Камоцкая — 18-е место, у мужчин 22-е место занял Вячеслав Плаксунов.

❑

В первом матче 1/4 финала Кубка кубков футболисты московского "Спартака" победили в гостях голландский клуб "Фейеноорд" — 1:0.

Почем валюта?

С 4 марта Национальным банком Республики Беларусь установлены курсы иностранных валют

	Единый курс	Курс инвест.	К доллару США	Курсы DM на Франкфуртской бирже на 01.03.93 г.
1 австрал. доллар	487.03	211.14	1.4209	
1 австр. шиллинг	59.59	25.84	11.6127	0.14211
1 фунт стерлинг.	998.21	432.75	0.6932	2.371
10 бельг. франков	206.69	89.61	33.4801	0.4857
1 немец. марка	419.15	181.71	1.6510	1.0000
1 голланд. гульден	372.74	161.59	1.8565	0.88910
1 датская крона	109.44	47.45	6.3231	0.26075
100 итал. лир	44.19	19.16	1,565.9652	0.001045
1 канад. доллар	553.29	239.87	1.2507	1.3144
1 норвеж. крона	98.60	42.74	7.0183	0.23500
1 доллар США	692.00	300.00	1.0000	1.6518
1 фин. марка	115.65	50.14	5.9836	0.27520
1 франц. франк	123.58	53.57	5.5996	0.29465
1 шведская крона	89.32	38.72	7.7474	0.21145
1 швейцар. франк	451.61	195.79	1.5323	1.07870
10 японск. иен	58.42	25.33	118.4526	0.013940
1 ЭКЮ	814.00	352.89	0.8501	
10 испанск. песет	58.42	25.33	118.4526	0.01396
10 греч. драхм		30.96	13.42	223.5142
1 ирландск. фунт	1.017.66	441.18	0.6800	2.432
1 исландск. крона	10.62	4.60		65.1601
1 кувейт. динар	2,263.66	981.36	0.3057	
10 ливанск. фунто	3.98		1.72	1,738.6935
10 португ. эскудо	45.80	19.85	151.0917	0.01092
1 сингап. доллар	420.85	182.45	1.6443	
10 турецк. лир	0.76		0.33	9,105.2632
1 эстонск. крона	52.93	22.94	13.0739	
1 СДР	950.84	412.22	0.7278	

Курс клиринговых валют

1 доллар США по расчетам с Кубой	300.00
1 доллар США по расчетам с ЧСФР	300.00
По расчетам с Украиной	
1 укр. карбованец	0.57
По расчету с Литвой	
1 литовский талон	1.56
По расчетам с Латвией	
1 латвийский рублис	4.54

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, БелаПАН и РИД.

Улада — народ

Станіслаў Шушкевіч наведаў МАЗ. Галоўны канвеер не спыняўся

Сяргей ГРЫЦ, фота аўтара

Што ўяўляе сабой сёння аб'яднанне "Мінскі аўтамабільны завод", як адбілася на яго дзейнасці эканамічная стагнацыя? Гэта па-ранейшаму прамысловы гігант, які трывае ўсю моц буры такіх рэзкіх змен у эканоміцы. Сёння ён аплот і гордасць рэспублікі. Дырэктар аб'яднання Міхаіл Лаўрыновіч з годнасцю заяўляе: рост аб'ёму вытворчасці летась склаў дзевяць працэнтаў, атрыманы прыбытак у суме 11,8 мільярда рублёў. Як бы цяжка ні было — вытворчасць не перапынялася. Закуплена абсталяванне, ствараюцца новыя машыны, і галоўная задача сёння — перавысіць мінулагодні дасягненні. Што так будзе, Міхаіл Лаўрыновіч упэўнены.

Непасрэдна на вытворчасці з народам Станіслаў Шушкевіч зносін не меў і, на маю думку, зрабіў зусім правільна. Аб чым можна пагаварыць з людзьмі, падышоўшы да іх унушальнай чыноўнай грамадой, пад ляск машын і пад пільным позіркам фота- і відэакамер? Запытацца, маўляў, як жывяце, таварышы? Дык яны ж табе так і адкажуць, як спытаў.

Таму, праехаўшы на эксперыментальным узоры перспектыўнай мадэлі аўтобуса сумеснага прадпрыемства "Неаплан", агледзеўшы новыя суперМАЗы, аўтапрычэпы, дапаможную прадукцыю, пабываўшы на галоўным зборачным канвееры і ў праекціровачных цэхах, гутарыць з аўтазаводцамі Станіслаў Станіслававіч адправіўся ў мазаўскі Палац культуры, дзе яго сустрэлі прыязнымі апладысментамі. Суразмоўцамі Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь у гэты вечар былі ветэраны вытворчасці, члены заводскага клуба "Ветэран". Пытанняў высокаму госцю хацелася задаць надзвычай шмат, таму іх прыйшлося групаваць па тэматыцы. Пераважная большасць запісак тычылася таго, што агульна можна акрэсліць як сацыяльную абарону чалавека: памеры пенсій, падаткі, пашырэнне спектра льгот і скідак, прыватызацыя жылля, атрыманне зямельных участкаў, забеспячэнне лекамі. Усё гэта клопат кожнага дня і галаўны боль любога пенсіянера. Нялёгка сёння ветэранам вытворчасці, але дзяржава робіць усё, што можа, і, як падкрэсліў Старшыня Вярхоўнага Савета, наша жыццё палепшыць добрая работа як МАЗа, так і ўсёй прамысловасці. Іншай крыніцы дабрабыту няма.



Дзеля справядлівасці трэба адзначыць, што тых, хто аддаў МАЗу дзесяцігоддзі працоўнага жыцця, нельга назваць самымі забытымі і абдзеленымі. Раз у квартал пенсіянеры завода атрымліваюць па 100 рублёў за кожны адпрацаваны на заводзе год, члены клуба маюць магчымасць працаваць у ветэранскім кааператыве "Зубраня", які выдае прадукцыі штогод амаль на паўмільёна рублёў, для ветэранаў працы пабудаваны дом, плануецца закладка яшчэ аднаго.

Акрамя адказаў на пытанні пра пенсіі, льготы і працу парламента па паляпшэнню жыцця пенсіянераў Старшыня Вярхоўнага Савета падзяліўся думкамі наконт развіцця рыначных адносін, растлумачыў сваё разуменне праблемы ўпарадкавання гандлю таварамі народнага спажывання, расказаў пра адносіны да Зянона Пазьняка і сваё бачанне працэдуры прыняцця ў рэспубліцы новай Канстытуцыі. Самым апошнім пытаннем да Старшыні было "Як пражыць на пенсію ў чатыры тысячы рублёў?" Станіслаў Станіслававіч справядліва засумняваўся: "Няўжо і пасля ўсіх даплат у вас ёсць такія пенсіі?" Зала загукала:"Ёсць! Ёсць!" І ў адказ пачула кароткі ўспамін маладосці пра бабулю Станіслава Станіслававіча, якая, палічыўшы, што пенсія ў 16 рублёў — гэта яўна недастаткова, рабіла ўсё, каб сям'і было добра. Бабулі было за восемдзесят, яна трымала ў горадзе коз, і сям'і сапраўды было добра. Пакуль жывеш — працуй.

Усе зразумелі Станіслава Станіслававіча. А ці ўсе пагадзіліся?

После визита за океан

Увы, американцам пока трудно видеть в нас равных партнеров...

Как известно, белорусская делегация во главе с первым заместителем Председателя Верховного Совета Вячеславом Кузнецовым побывала в США. Каков результат поездки? С этим вопросом обозреватель "Народной газеты" Сергей ПЛЫТКЕВИЧ обратился к члену делегации заместителю председателя Внешэкономсвязи республики Михаилу МАРИНИЧУ.

— Мы провели переговоры с тремя компаниями, которые занимаются разведкой и добычей нефти, переработкой нефтепродуктов. Это наши первые контакты, поэтому добиться сразу же конкретного результата было трудно. Тем более что мы, к сожалению, должны признать: американцам пока трудно видеть в нас равных партнеров. И начало переговоров было на редкость нелегким. Они просто диктовали свои условия, не уступая ни пяди. Если мы предлагали совместно проводить разведку наших месторождений, то они соглашались только на добычу уже разведанных запасов. Но, извините, добывать найденное мы и сами можем. А вот исследовательская база у нас слабая, мы не имеем той техники, которая позволила бы точно сказать, насколько перспективен в этом смысле тот или иной район. Так что мы еще раз убедились, что не нужно уповать только на иностранную помощь, а надо, не жалея, вкладывать валютные средства в науку, исследования и самим, без чьей-то помощи находить свои подземные богатства.

Тем не менее пока у нас таких возможностей нет, и пришлось убеждать американцев в выгодности предлагаемого проекта. В конце концов, они пошли на определенные уступки. Мы привезли предварительный контракт, который теперь должны всесторонне изучить наши специалисты.

— Михаил Афанасьевич, но, насколько известно, бытует мнение, что запасы нефти у нас невелики...

— Мнения существуют разные, в том числе и то, что в недрах Полесской низменности может быть большое количество нефти. В любом случае мы обязаны знать, чем располагаем.

— А почему переговоры велись именно с американскими компаниями?

— Потому что в области разведки полезных ископаемых американцы сильнее всех, их приборная база выше, чем у европейских государств...

Алo, вас слухае "Народная газета"

5 сакавіка, у пятніцу, з 9 да 13 гадзін па тэлефоне 29-61-76 вас будзе слухаць Іван Герасюк, аглядальнік па пытаннях маралі і права.



Іван Герасюк — пра сябе

Нарадзіўся і вырас у вёсцы Сінячова Капыльскага раёна. Скончыў універсітэт. Стаж журналісцкай работы — 27 гадоў. У "Народнай газеце" з дня яе заснавання. Публікацыі, як правіла, не падабаюцца кіруючым дзеячам, з прычыны чаго даводзілася судзіцца. Народны дэпутат Рэспублікі Беларусь. Галасаваў за правядзенне рэферэндуму.

Требует решения

Не уйти ли военному городку "на гражданку"?

Виктор ТОМАШЕВИЧ

Лет десять—двенадцать назад военный городок Боровуха-1 под Полоцком мне, наезжавшему туда по делам службы офицеру, казался очень даже симпатичным. Порядок здесь поддерживался на довольно приличном уровне. Но сейчас Боровуха-1, где проживает около 10 тысяч человек — в большинстве уже люди гражданские или готовящиеся таковыми стать, переживает эпоху бедствия.

Отапливаются жилые многоэтажки так, чтобы только не разморозились системы. Во многих квартирах плесень. Горячая вода подается 1—2 раза в день на час, а холодная — на восьмом-девятом этажах часто отсутствует вовсе. В городке нередко прерывается подача электроэнергии. В некоторых жилых домах отсутствует сток канализации, и в результате отходы скапливаются в подвалах. Оседает 9-этажный дом N 21. От перекосов конструкций в нем лопаются чугунные трубы канализации и даже стальные трубы, по которым поступает газ.

Жители Боровухи пытаются найти выход из создавшегося положения, действует инициативная группа, которая бьет во все колокола, обращается в Министерство обороны, депутатские комиссии. Но проку от этого пока мало. Рассказывают А.Елисеев, М.Чадаев, В.Бакаев и другие:

— Причина наших бед — в отношении соответствующих служб Министерства обороны Беларуси. По жалобам жителей по нескольку раз в год приезжают специалисты из Минска, но ситуация не только не улучшается, а, наоборот, ухудшается. Жители военного городка являются заложниками ведомственного принципа "не выносить сор из избы". А безнаказанность должностных лиц Полоцкой квартирно-эксплуатационной части и домоуправления N 3 наводит на мысль, что существует прямая заинтересованность службы тыла в катастрофическом состоянии городка. Ведь должностные лица от экономии энергии и других ресурсов получают премии. Начальнику домоуправления N 3 за такую "работу" выделена 3-комнатная квартира в доме улучшенной планировки. Кому на пользу решение об изменении штата домоуправления, когда, сократив количество уборщиц (жители сами стали убирать в подъездах), добавили контролирующих за работой в котельных с соответствующими должностными окладами. Ими стали начальник домоуправления, начальники котельных. В это же время обязанности зольщиков возложили на кочегаров. Последних опять же не хватает из-за низких окладов. Их обязанности выполняют солдаты срочной службы. За труд им не платят, в ночную смену не кормят, живут эти люди в котельных в трудновообразимых условиях. Если по замыслу Министерства обороны республики воинские части в гарнизоне ликвидируются или переводятся в другие места, то люди-то в городке остаются в любом случае. Будет ли о них кто-нибудь думать? Кто положит конец равнодушию военных чиновников?

Жители Боровухи-1 намерены всерьез поставить вопрос перед правительством республики о передаче военного городка вместе с объектами военторга в ведение Полоцкого райисполкома...

Дзякуй!

Свет не без добрых людзей

Шаноўныя чытачы!

Бадай, вы па-добраму здзівіліся, атрымаўшы сённяшні нумар.

Так, ён чарговы, выходзіць па звычайнаму графіку. Але ў тым і справа, што па цяперашнім суровым часе забяспечыць нават гэтую "звычайнасць" можна іншым разам толькі за кошт надзвычайных намаганняў. А калі-нікалі і гэтага недастаткова. І тады застаецца спадзявацца на цуд. Ці на добрых людзей.

І мы не гублялі надзеі нават пасля таго, як мусілі ва ўчарашнім нумары паведаміць вам, шаноўныя чытачы, што з-за цяжкасцей у забеспячэнні паперай "Народная газета" ў бліжэйшыя дзень-два, мяркуючы па ўсім, выходзіць не будзе...

Як ні дзіўна, дапамога прыйшла не з высокіх мінскіх кабінетаў, а... з Масквы. Калі пра нашу бяду даведалася першы намеснік галоўнага рэдактара "Комсомольской правды" Ядвіга Браніслаўна Юферава, яна доўга не вагалася: наша рэдакцыя атрымала 40 тон паперы з рэзерву "Комсомолки".

Дзякуй вам, маскоўскія калегі!

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб ратыфікацыі Пагаднення аб прынцыпах мытнай палітыкі

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанаўляе:

Ратыфікаваць Пагадненне аб прынцыпах мытнай палітыкі, падпісанае 13 сакавіка 1992 года ў г.Маскве.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

3 лютага 1993 г., г.Мінск., №2157-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб ратыфікацыі Дагавора паміж Рэспублікай Беларусь і Літоўскай Рэспублікай аб прававой дапамозе і прававых адносінах па грамадзянскіх, сямейных і крымінальных справах

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанаўляе:

Ратыфікаваць Дагавор паміж Рэспублікай Беларусь і Літоўскай Рэспублікай аб прававой дапамозе і прававых адносінах па грамадзянскіх, сямейных і крымінальных справах, падпісаны ў Вільнюсе 20 кастрычніка 1992 года.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

3 лютага 1993 г., г.Мінск., №2158-XII

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Што за лічбай Дзяржкамстата

1992 год: плюсы і мінусы

Мінулы год прайшоў пад знакам росту цэн і інфляцыі, разрыву гаспадарчых сувязей, несвоечасовых узаемаразлікаў таваравытворцаў, значнага спаду вытворчасці на ўсёй прасторы былога СССР, асабліва ў сыравінных галінах, зніжэння ўзроўню забяспечанасці паліўна-энергетычнымі рэсурсамі. Усё гэта адмоўна адбілася на эканоміцы і жыццёвым узроўні насельніцтва.

У выніку прымаемых мер з кастрычніка становішча пачало паляпшацца. У чацвёртым квартале вытворчасць нацыянальнага даходу прыблізілася да ўзроўню адпаведнага квартала папярэдняга года. Аднак гэта не дало магчымасці пераадолець дапушчанае адставанне ў студзені—верасні. Нацыянальны даход у выніку знізіўся на 11 працэнтаў у параўнанні з 1991 годам.

Фінансы і грашовае абарачэнне. Грашовыя даходы насельніцтва

Працягвалася паглыбленне крызісу фінансаў і грашовага абарачэння. Фінансавае становішча прадпрыемстваў заставалася нестабільным. Ва ўмовах спаду вытворчасці і павелічэння затрат прырост прыбытку забяспечваўся ў асноўным за кошт росту цэн, а не шляхам зніжэння выдаткаў. Павялічылася доля стратных прадпрыемстваў і арганізацый, у асноўным у жыллёва-камунальнай гаспадарцы і бытавым абслугоўванні насельніцтва.

У 1992 годзе ўзраслі крэдытныя ўкладанні ў народную гаспадарку і склалі 406 мільярдаў рублёў супраць 24 у папярэднім. З-за вялікай запазычанасці ва ўзаемных разліках прадпрыемстваў асноўная частка крэдытаў накіроўвалася на папаўненне ўласных абаротных сродкаў.

Грашовыя даходы насельніцтва ў мінулым годзе склалі 390,2 мільярда рублёў і павялічыліся ў параўнанні з 1991 годам у 8,2 раза. Гэта склала 37,8 тысячы рублёў на душу насельніцтва.

На працягу года прымаліся меры, накіраваныя на сацыяльную абарону насельніцтва і асабліва людзей з нізкімі даходамі.

У мінулым годзе насельніцтвам унесена на рахункі Ашчаднага банка 19,8 мільярда рублёў, або ў 4,7 раза больш, чым у папярэднім.

Цэны і тарыфы

Спажывецкія цэны на тавары і паслугі ў 1992 годзе ў параўнанні з 1991 узраслі ў 11 разоў, а ў параўнанні з 1990-м — у 22 разы. У чацвёртым квартале пад уплывам павышэння цэн на энерганосьбіты, сельскагаспадарчую прадукцыю і многія іншыя віды сыравіны штомесячны прырост спажывецкіх цэн склаў у кастрычніку 15 працэнтаў, у лістападзе — 22,6, у снежні — 36,7 працэнта.

За два гады цэны на многія тавары ўзраслі ў 100 і больш разоў. Такі скачок цэн значна знізіў магчымасці людзей у набыцці тавараў народнага спажывання, нягледзячы на амаль дзесяціразовы рост заработнай платы.

Рэзка ўзраслі цэны і тарыфы на платныя паслугі. За ўтрыманне дзяцей у дашкольных установах, у параўнанні са снежнем 1991 года, яны павялічыліся ў 43 разы. Паслугі аховы здароўя каштуюць у 25 разоў больш, бытавыя — у 18, камунальныя — у 15.

У некалькі дзесяткаў разоў узраслі цэны ў электраэнергетыцы, металургіі, хіміі і нафтахіміі.

Спажывецкі рынак тавараў і паслуг

Вытворчасць тавараў народнага спажывання знізілася ў параўнанні з 1991 годам на 5,1 працэнта. Асабліва знізіўся выпуск алею і масла, маргарынавай прадукцыі і цукру. Некалькі ўзрасла вытворчасць кілбасных і макаронных вырабаў.

Назіралася таксама ў мінулым годзе скарачэнне вытворчасці нехарчовых тавараў, акрамя пральных машын, электрамясарубак, электракамфорак і прасаў.

Паступленне тавараў у рознічную гандлёвую сетку скарацілася па ўсіх каналах. Пастаўкі тавараў уласнай вытворчасці зменшыліся ў параўнанні з 1991 годам на 10 працэнтаў, паступленне з рэспублік былога СССР — у 2, па імпарту — у 3 разы. У выніку патрэбнасці насельніцтва ў многіх відах тавараў не задавальняліся. Платныя паслугі зменшыліся на 28 працэнтаў.

Жыллёвае і сацыяльна-культурнае будаўніцтва

На ўзвытворчае будаўніцтва ў мінулым годзе выкарыстана капітальных укладанняў у супастаўных цэнах на 10 працэнтаў менш, чым у папярэднім. Увод жылля знізіўся да ўзроўню 1980 года.

Значнае падаражанне кошту будаўніцтва прывяло да скарачэння аб'ёмаў жылля, узводзімага за кошт сродкаў насельніцтва. На 7 працэнтаў зменшыліся аб'ёмы кааператыўнага будаўніцтва. Асабліва рэзка знізіліся аб'ёмы будаўніцтва жылля ў сельскай мясцовасці: на 52 працэнты да ўзроўню 1991 года. Лепей ішлі справы з будаўніцтвам школ і дашкольных устаноў, клубаў і дамоў культуры.

На ўзвядзенне аб'ектаў, звязаных з ліквідацыяй вынікаў катастрофы на ЧАЭС, у 1992 годзе асвоена 30,6 мільярда рублёў капітальных укладанняў.

Адукацыя

Працягвалася і ажыццяўлялася рэформа адукацыі. На пачатак 1992/93 навучальнага года ў рэспубліцы налічвалася 73 школы з паглыбленым вывучэннем прадметаў. Працавалі 44 гімназіі, 15 ліцэяў. За год колькасць гімназій павялічылася на 11, ліцэяў — на 3. Статус каледжа маюць шэсць сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў. За 1992 год адкрыта 5 недзяржаўных вышэйшых навучальных устаноў. У мінулым годзе ВНУ рэспублікі падрыхтавана 33 тысячы спецыялістаў і 38 тысяч — сярэднімі спецыяльнымі навучальнымі ўстановамі. Многія выпускнікі сутыкнуліся з праблемай працаўладкавання.

Ахова здароўя

У мінулым годзе становішча спраў у сістэме аховы здароўя ўскладнілася. Зменшыліся магчымасці медыцынскіх устаноў у набыцці неабходных лекавых прэпаратаў, матэрыялаў, абсталявання. Стала больш цяжкасцей з арганізацыяй харчавання хворых у стацыянарах. Адзначаецца рост асобных інфекцыйных захворванняў. Зарэгістравана 2,4 тысячы выпадкаў захворвання на туберкулёз органаў дыхання.

Экалагічная абстаноўка

Утрыманне забруджвальных рэчываў у атмасферным паветры вышэй за гранічна дапушчальныя нормы рэгістравалася ў Магілёве, Бабруйску, Гомелі, Віцебску, Брэсце, Мінску і іншых гарадах. Асноўнымі крыніцамі забруджвання з'яўляюцца прамысловыя прадпрыемствы і аўтатранспарт.

На 1 лістапада 1992 года ў лясах Беларусі адбылося 7,7 тысячы пажараў. Урон ацэньваецца ў 226,6 мільёна рублёў.

Прамысловасць

У прамысловасці ў другім і трэцім кварталах спад вытворчасці дасягаў 15,5 працэнта, а ў асобныя месяцы даходзіў да 20 працэнтаў. З кастрычніка становішча стала паляпшацца. За чатыры месяцы спад вытворчасці ў параўнанні з папярэднім годам склаў 1,2 працэнта. Рост назіраўся практычна ва ўсіх галінах прамысловасці, акрамя нафтаперапрацоўчай. Аднак кампенсаваць спад не ўдалося. Выпуск прадукцыі прамысловасці ў мінулым годзе скараціўся ў параўнанні з папярэднім на 9,4 працэнта.

Не вырашаны шмат праблем па заключэнню гаспадарчых дагавораў на 1993 год. На 10 студзеня дагаворамі забяспечана ўсяго 45 працэнтаў прадукцыі і атрыманне 26 працэнтаў матэрыяльных рэсурсаў, неабходных для выканання вытворчых праграм.

(Заканчэнне ў наступным нумары)

Фотапозірк у "глыбінку"

Дык няўжо ж перарвецца повязь пакаленняў?

Сяргей БРУШКО, фота аўтара

Зусім звычайнае жыццё сёння ў мястэчка Юровічы Калінкавіцкага раёна. Сялянскія клопаты, твары і лёсы людскія, як у любой іншай беларускай вёсцы, але не стрымаеш цікавасці, калі даведаешся, што тут знайшлі самую старажытную на Беларусі стаянку першабытнага чалавека. Здавён пастаўленым у гэтых мясцінах жытлом пазначылі продкі тутэйшую прыгожую зямлю, наказалі жыць і надалей з роду ў род. На жаль, перастала тут ладзіцца апошнім часам жыццё. Моладзь, што на сваіх плячах будучыню трымае, у гарады пацягнулася, тым болей што зямлю чарнобыльскім брудам пасыпала. Вось і доктар участковай бальніцы Анатоль Аляксандравіч Папко — а ён тут адзін на пятнаццаць вёсак працуе, людзей і хваробы людскія добра ведае — самотна ўздыхае: "Што зробіш, старэе мястэчка..."

А былы партызан Іосіф Міхайлавіч Луцкевіч усё каля хаты тупае, пчалярскія клопаты клічуць, трэба ж зірнуць на кароткі ўжо сон маленькіх летніх працаўніц.

Вясна абудзіць да жыцця ўсіх.





Хачу спытаць...

Каму гэта патрэбна?

Звярнуцца да вас прымусіў мяне несціханы боль за гэты пакутны народ і яго прыгожую мову.

Я рускі, але, жывучы ў Беларусі, палюбіў гэту краіну, яе прыгожую мову, яе гісторыю. Палюбіў разумны, сціплы, сумленны народ, які не навязвае Расіі сваёй мовы і не змагаецца за тое, каб там увялі другую дзяржаўную мову — беларускую, дзе жыве шмат беларусаў.

Балюча і трывожна на душы, калі ўключаю радыё і слухаю сесію Вярхоўнага Савета, дзе чуваць пагрозы.

Чаму беларусу ў сваёй краіне хочуць забараніць чуць беларускую мову і навошта нам тут "трасянка", калі людзі добра не ведаюць ні рускай, ні сваёй беларускай мовы? Каму гэта трэба? Трэба назаўсёды пакінуць у спакоі і гэты народ, і яго мову, яго гісторыю, яго культуру.

Няхай развіваецца і квітнее беларускі народ і яго краіна, і мы разам з імі.

З павагай да вас —
Аляксандр ЯФІМАЎ.
г. Барысаў.

Адраджэнне

Піцэй чакае навучэнцаў

Хаця філія Беларускага гуманітарнага адукацыйна-культурнага цэнтра ў Дзяржынску існуе ўсяго 5 месяцаў, ужо можна гаварыць аб станоўчых момантах яе навучальнага працэсу.

Перш за ўсё трэба адзначыць шэраг прадметаў, якія альбо не выкладаюцца ў школах увогуле, альбо — павярхоўна. Гісторыя і культура беларускай мовы, рэлігіязнаўства, геаграфія Беларусі, беларуская літаратура, украінская мова, паліталогія, гісторыя беларускага мураванага дойлідства, гісторыя беларускай адукацыі, будова Сусвету.

Сёння на двух курсах займаецца 26 вучняў.

Агульнаадукацыйны працэс спалучаецца ў гэтай навучальнай установе з роднымі імпрэзамі, сустрэчамі з цікавымі людзьмі — пісьменнікамі, гісторыкамі, творчымі калектывамі.

Паміж ліцэем і Віленскім педуніверсітэтам існуе дамоўленасць аб накіраванні на вучобу нашых выпускнікоў. Дарэчы, дзве старшакласніцы ўжо выказалі жаданне працягваць навучанне ў Вільні.

Уладзімір КМІТ.

Репортер узнал

Дом построить все же стоит. Больших денег

Добротный поселок возводят индивидуальные застройщики на окраине Гомеля.

В большинстве своем это рабочие и специалисты завода "Кристалл". На эти цели предприятие выделило своим работникам двухмиллионный беспроцентный кредит сроком на 25 лет. Первые 80 коттеджей будут построены уже в нынешнем году.

Анатолий ЛИПСКИЙ.

Одна ночь, но зато какая!

Новую систему оплаты за услуги медвытрезвителя ввел Светлогорский горисполком.

Отныне одна ночь обойдется любителю Бахуса в сумму, равную 70 процентам минимальной заработной платы. Иначе говоря, в 2.250 рублей. Сумма эта может быть частично уменьшена начальником милиции для студентов, учащихся, пенсионеров и тех, кто имеет статус безработного.

Анатолий ИВАНОВ.

В Могилеве ожидается приплод "зайцев"

С недавнего времени разовый проезд в общественном транспорте областного центра стоит не два рубля, а три.

Естественно, возросла стоимость и месячных проездных билетов. Такое решение принял Могилевский облисполком, чтобы хоть как-то поправить финансовое положение организаций по пассажирским перевозкам. Но, по всей вероятности, прибыль будет невелика, поскольку с удорожанием проезда резко возрастет число "зайцев".

Николай АНДРЕЕВ.

Крутые нравы

Министерство вне закона?

Высший хозяйственный суд обязал Министерство хлебопродуктов отпустить на арендные хлеба Борисовскую макаронную фабрику.

Итак, закончилась почти двухгодичная борьба. К чему же она привела? Может быть, министр Николай Стефанович Якушев согласился с тем, что несправедливо поступал с будущими арендаторами? Или теперь стал утверждать: мол, стремление коллектива к самостоятельности только на пользу государству, а не наоборот?

Увы. Подобные риторические вопросы наводят еще вот на какие размышления. Почему для некоторых высоких начальников закон — понятие настолько растяжимое, как спагетти? И почему наши законы напоминают завлекательные витрины, хотя вам никто ничего продавать не собирается? Да и вообще в чем вина трудового коллектива, который в мае девяносто первого решил перейти на аренду? Ан нет, возмутились в Минске, своевольства не допустим. И в то же время сказали: на нас особенно не рассчитывайте, обеспечение сырьем не гарантируем.

Министерство было непреклонным до конца. И даже после первого заседания суда не завизировало договор, хотя протокол разногласий подписало. Не преминув, кстати, добавить, мол, директора назначаем "наверху", а отпускаем на свободу лишь на пять лет. Понятно, что сие значило бы.

Суд, несмотря на подобные "барские" замашки, постановил "понудить Министерство хлебопродуктов заключить договор", продлил срок аренды до десяти лет, а пункт о том, будто МХП будет решать, кому руководить борисовским объединением, а кому нет, вообще исключил как противоречащий закону.

Что ж, правовая оценка этому спору дана. А экономическая?...

Ведь сегодня способность предприятий зарабатывать себе не только на хлеб, но и на большее, по идее, должна приветствоваться. Однако...

Антон ЧЕКОВ.

Мнение

А пока "жирные гуси" без помех пролетают...

Василий АЛЕКСЕЕВ, кандидат экономических наук, доцент

Концепция перехода к рыночным отношениям под названием "шоковая терапия" к настоящему времени, на мой взгляд, полностью обанкротилась. Однако развернутое в соответствии с нею первоначальное накопление капитала за счет самого беззастенчивого ограбления подавляющего большинства населения продолжается с неослабевающей силой, несмотря на массовые протесты трудящихся.

Два основных метода такого грабежа — безудержное, опережающее рост заработной платы вздувание цен на потребительские товары и услуги и опустошение внутреннего товарного рынка республики домашними коммерсантами и купцами из соседнего зарубежья — хорошо известны всем, в том числе большим чиновникам. Но все остается без перемен, несмотря на обещания с высоких властных трибун приостановить этот грабеж.

Вот самые свежие, подтверждающие этот вывод данные и факты: за прошлый год денежные доходы населения увеличились в 8,2 раза, а розничные цены на товары народного потребления и платные услуги выросли в 11,2 раза. Следовательно, жизненный уровень населения упал почти на треть. В декабре истекшего года по сравнению с декабрем 1991 года цены на потребительские товары и услуги выросли в 20 раз, в то время как денежные доходы населения увеличились только в 12,6 раза. Таким образом, в декабре 1992 года покупательная способность наших людей была уже на 40 процентов ниже, чем год назад, в декабре 1991 года.

Приведенные данные характеризуют обеднение всего нашего населения в среднем. Однако известно, что около 8 процентов населения за истекший год совсем не обеднело, а даже основательно разбогатело за счет остальных 92 процентов и имеет возможность удовлетворять все свои потребности, в том числе и самые изысканные.

Большинство же людей не могут теперь купить даже по государственным ценам многие продукты. Например, свинину, сыры, маргарин, майонез, растительное масло, лекарства и многое другое. Они, как правило, в достаточном количестве (для внутреннего спроса) производятся в республике, но оптом скупаются и с большим "наваром" в массовом масштабе легально и контрабандно вывозятся.

Так, только за 10 месяцев минувшего года органами внутренних дел на контрольно-пропускных пунктах было выявлено 1488 случаев незаконного вывоза товаров народного потребления, продукции производственно-технического назначения, сырья и материалов. О масштабах этого вывоза можно судить по следующим данным: лишь за 4 дня в ходе операции под кодовым названием "Граница" с территории приграничных районов Витебской области была предотвращена утечка товаров на 46 миллионов (!) рублей.

Если экстраполировать эти данные на все пять приграничных областей республики и на весь год, то денежная сумма такого вывоза составила бы более 20 миллиардов рублей. Вот это размах! Но нужно учесть, что это только часть незаконного вывоза продукции.

Такова горькая правда, это то, что мы пока получили от ускоренного, но экономически недостаточно грамотного перехода к рынку. И бесстыдной ложью звучат сегодня слова о том, что жить теперь стали хуже только бездельники и пьяницы. Всем известно и без доказательств, что эта прослойка населения как жила, так и живет припеваючи.

А в числе обездоленных оказались как раз многие самые высококвалифицированные и добросовестные труженики: это сокращенные с оборонных предприятий или оставшиеся работать там с укороченной рабочей неделей, это молодые специалисты и женщины с детьми из числа ИТР, уволенные с других предприятий. Многие из них бедствуют, но не идут регистрироваться на биржи труда. Им стыдно и они ошеломлены случившимся. Это, наконец, студенты, учащиеся ПТУ и пенсионеры.

Что же можно и нужно сделать, чтобы прекратить дальнейшее обнищание населения Беларуси?

Во-первых, Верховному Совету и правительству республики необходимо принять принципиальное решение о недопустимости дальнейшего опережающего роста розничных цен на потребительские товары и услуги по сравнению с повышением денежных доходов трудящихся и добиться неукоснительного выполнения его на практике. Правда такова, что еще ниже опускать жизненный уровень большинства населения невозможно — в этом смысле уже достигнут предел.

В сложившихся условиях перехода к рынку нельзя, конечно, остановить рост цен (это сегодня ясно каждому серьезному экономисту). И специалисты уже спрогнозировали, а правительство подтвердило, что в 1993 году сводный индекс розничных цен в республике возрастет в 3,5 раза. Следовательно, необходимо, чтобы и денежные доходы населения увеличились по меньшей мере в таком же объеме.

Во-вторых, крайне необходимо защитить не бесконечным увеличением количества КПП, а экономическими методами внутренний товарно-денежный рынок республики от внешнего его разграбления, происходящего при активном участии собственных коррумпированных чиновников и торговцев. Для этого республике необходимо возможно скорее перейти на собственную полноценную валюту и одновременно провести всеобщую реформу цен при одновременном изменении их масштаба (чтобы не ходить с авоськой за зарплатой), с ориентацией их уровня на уровень цен мирового (восточно-европейского) рынка, но с учетом качества выпускаемых товаров.

Во всяком случае на белорусские товары должны быть установлены такие цены, которые по своему уровню были бы не ниже цен на аналогичные товары в государствах Прибалтики, на Украине и в России (а по многим товарам и в Польше) с таким расчетом, чтобы сделать экономически невыгодным спекулятивный вывоз товаров из Беларуси в соседние государства.

Против перехода республики на национальную валюту сегодня существуют следующие возражения. Такой переход в настоящее время приведет к полному развалу рублевого пространства и к осложнению отношений с Россией, и нельзя переходить на национальную валюту до обуздания инфляции и стабилизации экономики республики.

Что касается рублевого пространства, то всем здравым людям уже очевидно, что единого рублевого пространства давно нет. Рубль не является единой мерой стоимости в разных странах СНГ. К тому же в Беларуси (как и на Украине) уже около года функционируют свои национальные суррогаты денег, что также является показателем развала единого рублевого пространства.

Достаточно же надежно защитить белорусский внутренний рынок посредством таможенных барьеров, как известно, не удается и, на мой взгляд, не удастся. Это просто нереально. Наши правоохранительные органы в борьбе с незаконным вывозом товаров (как и с экономической преступностью в целом) пока палят из всех своих пушек "по воробьям", а "жирные гуси" (коррумпционеры, крупные коммерсанты, новоявленные бизнесмены и т.п.) с огромными партиями товаров и валютой без помех пролетают наши границы.

Строгие таможенные барьеры Беларуси и не нужны, так как население всех бывших союзных республик объективно стремится к прозрачности взаимных границ. Прозрачность границ позволяет народам общаться и будет способствовать товарному пополнению внутренних рынков (как, например, в Польше).

Надежной защитой белорусского рынка может быть лишь экономическая защита — реализация белорусских товаров на внутреннем рынке республики и за ее пределами по ценам, близким к мировым или во всяком случае не ниже цен в соседних государствах. Установлению и поддержанию таких цен как раз и будет способствовать переход на полноценную национальную валюту.

Достаточно ли Беларусь производит сегодня товаров для того, чтобы обеспечить на должном уровне устойчивость национальной валюты? Да, достаточно. Об этом свидетельствуют все сравнимые удельные показатели производства на душу населения машин, механизмов, разнообразных материалов и товаров народного потребления. И все это выпускается вполне удовлетворительного качества.

Во многих странах известны наши тракторы, автомобили, многие марки станков, удобрения, электротовары, обувь, ткани и т.д. и т.п. Все они пользуются устойчивым спросом на некоторых мировых рынках и подавно в бывших советских республиках. Нет никакого сомнения, что они найдут своих покупателей по ценам, близким к мировым, или если будут стоить не меньше, чем соответствующие товары на рынках соседних государств. А вырученных средств вполне будет достаточно для приобретения в России и в других странах СНГ необходимого количества энергоносителей, металлов, зерна, хлопка и некоторых других необходимых нам материалов.

Во всяком случае всем нам — жителям Беларуси — должно быть ясно, что раз мы и наши соседи решили перейти на рыночные отношения, то никто (ни Россия, ни Казахстан или другие республики) не будет нам ничего продавать дешевле, то есть ниже интернациональной стоимости и мировых цен.

Переход на национальную полноценную валюту и на мировые цены это два непременных объективных взаимосвязанных фактора и условия обуздания инфляции и стабилизации белорусской экономики.

Мы обязательно это сделаем, но вопрос только в том, как бы не было слишком поздно!

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб таварных знаках і знаках абслугоўвання

РАЗДЗЕЛ I. ТАВАРНЫ ЗНАК І ЗНАК АБСЛУГОЎВАННЯ, ІХ ПРАВАВАЯ АХОВА

Артыкул 1. Таварны знак і знак абслугоўвання

1. Таварны знак і знак абслугоўвання[1] — гэта абазначэнні, якія садзейнічаюць адрозненню тавараў і паслуг адных юрыдычных асоб або грамадзян ад аднародных тавараў[2] і паслуг іншых юрыдычных асоб або грамадзян.

2. У якасці таварных знакаў могуць быць зарэгістраваны слоўныя, выяўленчыя, аб'ёмныя і іншыя абазначэнні або іх камбінацыі.

3. Таварны знак можа быць зарэгістраваны ў любым колеры або колеравым спалучэнні.

Артыкул 2. Прававая ахова таварнага знака

1. Прававая ахова таварнага знака ў Рэспубліцы Беларусь ажыццяўляецца на падставе яго рэгістрацыі ў Дзяржаўным патэнтным ведамстве Рэспублікі Беларусь пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь[3] у парадку, устаноўленым гэтым Законам, або ў выніку міжнародных дагавораў Рэспублікі Беларусь.

2. Таварны знак можа быць зарэгістраваны на імя юрыдычнай асобы, а таксама грамадзяніна, які ажыццяўляе прадпрымальніцкую дзейнасць без утварэння юрыдычнай асобы.

3. Права на таварны знак ахоўваецца дзяржавай і сведчыцца пасведчаннем.

4. Пасведчанне на таварны знак сведчыць прыярытэт таварнага знака, выключнае права ўладальніка на таварны знак у адносінах да тавараў, указаных у пасведчанні, і змяшчае відарыс таварнага знака.

Артыкул 3. Абсалютныя падставы для адмовы ў рэгістрацыі

1. Не дапускаецца рэгістрацыя таварных знакаў, якія складаюцца толькі з абазначэнняў:

якія не маюць прымет адрознення;

якія ўяўляюць сабой дзяржаўныя гербы, сцягі і эмблемы, афіцыяльныя назвы дзяржаў, сцягі, эмблемы і скарочаныя або поўныя назвы міжнародных міжурадавых арганізацый, афіцыяльныя кантрольныя, гарантыйныя і прабірныя клеймы, узнагароды і іншыя знакі адрознення;

якія ўвайшлі ва ўсеагульнае ўжыванне як абазначэнні тавараў пэўнага віду;

якія з'яўляюцца агульнапрынятымі сімваламі і тэрмінамі;

якія ўказваюць на від, якасць, колькасць, уласцівасці, прызначэнне, каштоўнасць тавараў, а таксама на месца і час іх вырабу або збыту.

Такія абазначэнні могуць быць уключаны як неахоўваемыя элементы ў таварны знак, калі на гэта ёсць згода адпаведнага кампетэнтнага органа або іх уладальніка.

2. Не дапускаецца рэгістрацыя таварных знакаў або іх элементаў абазначэнняў:

якія з'яўляюцца фальшывымі або здольнымі ўвесці ў зман спажыўца адносна тавару або яго вырабшчыка;

якія супярэчаць па свайму зместу грамадскім інтарэсам, прынцыпам гуманнасці і маралі.

Артыкул 4. Іншыя падставы для адмовы ў рэгістрацыі

1. Не могуць быць зарэгістраваны ў якасці таварных знакаў абазначэнні, тоесныя або падобныя да іх змяшэння:

з таварнымі знакамі, раней зарэгістраванымі або заяўленымі на рэгістрацыю ў Рэспубліцы Беларусь на імя іншай асобы ў адносінах да аднародных тавараў;

з таварнымі знакамі іншых асоб, што ахоўваюцца ў Рэспубліцы Беларусь на аснове міжнародных пагадненняў;

з фірменнымі назвамі (або іх часткай), што належаць іншым асобам, якія атрымалі права на гэтыя назвы раней паступлення заяўкі на таварны знак у адносінах да аднародных тавараў;

з назвамі месцаў паходжання тавараў, якія ахоўваюцца ў Рэспубліцы Беларусь, акрамя выпадкаў, калі яны ўключаны як неахоўваемы элемент у таварны знак, што рэгіструецца на імя асобы, якая мае права на выкарыстанне такой назвы.

2. Не рэгіструюцца ў якасці таварных знакаў абазначэнні, якія ўзнаўляюць:

прамысловыя ўзоры, правы на якія належаць у Рэспубліцы Беларусь іншым асобам;

назвы вядомых у Рэспубліцы Беларусь твораў навукі, літаратуры і мастацтва або цытаты з іх, творы мастацтва або іх фрагменты без згоды ўладальніка аўтарскага права ці яго правапераемніка;

прозвішчы, імёны, псеўданімы і вытворныя ад іх, партрэты і факсіміле вядомых асоб без згоды такіх асоб, іх наследнікаў або адпаведнага кампетэнтнага органа.

Артыкул 5. Выключнае права на таварны знак

1. Уладальнік таварнага знака мае выключнае права выкарыстоўваць таварны знак, распараджацца ім, а таксама права забараняць выкарыстанне таварнага знака іншым асобам.

Ніхто не можа выкарыстоўваць ахоўваемы ў Рэспубліцы Беларусь таварны знак, на які выдадзена пасведчанне, без дазволу яго ўладальніка.

2. Парушэннем правоў уладальніка таварнага знака прызнаецца несанкцыянаванае вырабніцтва, выкарыстанне, увоз, прапанова да продажу, продаж і іншае ўвядзенне ў гаспадарчы абарот тавару, абазначанага таварным знакам, які ахоўваецца ў Рэспубліцы Беларусь.

РАЗДЗЕЛ II. РЭГІСТРАЦЫЯ ТАВАРНАГА ЗНАКА

Артыкул 6. Заяўка на рэгістрацыю таварнага знака

1. Заяўка на рэгістрацыю таварнага знака[4] падаецца ў Патэнтнае ведамства юрыдычнай асобай або грамадзянінам.

Заяўка можа быць пададзена праз патэнтнага паверанага, зарэгістраванага ў Патэнтным ведамстве.

2. Замежныя юрыдычныя асобы, якія маюць пастаяннае месцазнаходжанне ў замежных краінах, або грамадзяне і асобы без грамадзянства, якія пражываюць па-за межамі Рэспублікі Беларусь, вядуць у Рэспубліцы Беларусь справы, звязаныя з рэгістрацыяй таварнага знака і прадаўжэннем тэрміну яе дзеяння, праз беларускіх патэнтных паверэннікаў, зарэгістраваных у Патэнтным ведамстве.

3. Заяўка павінна адносіцца да аднаго таварнага знака.

4. Заяўка на рэгістрацыю таварнага знака павінна змяшчаць:

заяву аб рэгістрацыі абазначэння ў якасці таварнага знака з указаннем заяўніка, а таксама яго месцазнаходжання або месца жыхарства;

абазначэнне, якое заяўляецца;

пералік тавараў і паслуг, для якіх запрошваецца рэгістрацыя, згрупаваных па класах Міжнароднай класіфікацыі тавараў і паслуг для рэгістрацыі знакаў.

5. Да заяўкі павінны быць прыкладзены:

дакумент, які пацвярджае выплату пошліны ва ўстаноўленым памеры або вызваленне ад выплаты пошліны ці наяўнасць падстаў для змяншэння яе памеру;

дакумент, які сведчыць паўнамоцтвы патэнтнага паверанага, калі заяўка падаецца праз патэнтнага паверанага;

статут калектыўнага знака, калі заяўка падаецца на калектыўны знак;

адбіткі або фотакопіі абазначэння, якое заяўляецца.

6. Патрабаванні да дакументаў заяўкі ўстанаўліваюцца Патэнтным ведамствам.

Артыкул 7. Прыярытэт таварнага знака

1. Прыярытэт таварнага знака ўстанаўліваецца па даце паступлення ў Патэнтнае ведамства заяўкі, якая адпавядае патрабаванням, прадугледжаным пунктам 4 артыкула 6 гэтага Закона.

2. Прыярытэт таварнага знака можа ўстанаўлівацца па даце падачы першай заяўкі на таварны знак у замежнай краіне — удзельніцы Парыжскай канвенцыі па ахове прамысловай уласнасці, калі ў Патэнтнае ведамства заяўка паступіла на працягу шасці месяцаў з указанай даты.

Калі па не залежных ад заяўніка акалічнасцях заяўка з просьбай аб канвенцыйным прыярытэце не магла быць пададзена ва ўказаны тэрмін, апошні можа быць прадоўжаны па хадайніцтву заяўніка, але не больш чым на два месяцы.

3. Прыярытэт таварнага знака, змешчанага на экспанатах афіцыяльных або афіцыяльна прызнаных міжнародных выставак, арганізаваных на тэрыторыі адной з краін — удзельніц Парыжскай канвенцыі па ахове прамысловай уласнасці, можа ўстанаўлівацца па даце пачатку адкрытага паказу экспаната на выстаўцы, калі ў Патэнтнае ведамства заяўка на таварны знак паступіла на працягу шасці месяцаў з указанай даты.

4. Заяўнік, які жадае скарыстаць права канвенцыйнага або выставачнага прыярытэту, абавязаны ўказаць гэта пры падачы заяўкі на таварны знак або на працягу двух месяцаў з даты паступлення заяўкі ў Патэнтнае ведамства і прыкласці неабходныя дакументы, якія пацвярджаюць правамернасць такога патрабавання, ці прадставіць гэтыя дакументы не пазней трох месяцаў з даты паступлення заяўкі ў Патэнтнае ведамства.

[1] У далейшым — таварны знак.
[2] У далейшым — тавары.
[3] У далейшым — Патэнтнае ведамства.
[4] У далейшым — заяўка.

5. Прыярытэт таварнага знака можа ўстанаўлівацца па даце міжнароднай рэгістрацыі таварнага знака ў адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 8. Экспертыза заяўкі на рэгістрацыю таварнага знака

1. Экспертыза заяўкі на рэгістрацыю таварнага знака ажыццяўляецца Патэнтным ведамствам і ўключае папярэднюю экспертызу і экспертызу заяўленага абазначэння, якія праводзяцца ў адпаведнасці з гэтым Законам і правіламі, устаноўленымі Патэнтным ведамствам на яго аснове.

Заяўнік мае права па сваёй ініцыятыве ці па запрашэнню дзяржаўнага эксперта асабіста або праз свайго прадстаўніка прымаць удзел у разглядзе пытанняў, якія ўзнікаюць у ходзе папярэдняй экспертызы і экспертызы заяўленага абазначэння.

2. На працягу двух месяцаў з даты паступлення заяўкі заяўнік мае права па ўласнай ініцыятыве дапаўняць, удакладняць або выпраўляць матэрыялы заяўкі.

Калі дадатковыя матэрыялы мяняюць заяўленае на рэгістрацыю абазначэнне па сутнасці або ўключаюць у пералік указаных у заяўцы тавараў неаднародныя ім тавары, гэтыя матэрыялы не прымаюцца да разгляду і могуць быць аформлены заяўнікам у якасці самастойнай заяўкі.

3. У перыяд правядзення экспертызы заяўкі заяўніку можа быць прапанавана ўнесці дапаўненні, удакладненні або выпраўленні ў заяўку.

Дадатковыя матэрыялы па запыту Патэнтнага ведамства павінны быць прадстаўлены ў двухмесячны тэрмін з даты атрымання запыту. Па просьбе заяўніка дадзены тэрмін можа быць прадоўжаны пры ўмове, што просьба паступіла да заканчэння гэтага тэрміну. Калі заяўнік парушыў указаны тэрмін або пакінуў запыт без адказу, заяўка лічыцца адазванай, аб чым заяўніку паведамляецца.

4. Заяўка можа быць адазвана па просьбе заяўніка на любым этапе яе разгляду.

Артыкул 9. Папярэдняя экспертыза

1. Папярэдняя экспертыза заяўкі праводзіцца ў месячны тэрмін з даты яе паступлення ў Патэнтнае ведамства.

2. У ходзе правядзення папярэдняй экспертызы правяраюцца змест заяўкі і наяўнасць дакументаў, якія прыкладаюцца да яе, а таксама іх адпаведнасць устаноўленым патрабаванням. Па выніках папярэдняй экспертызы заяўніку паведамляецца аб прыняцці заяўкі да разгляду ці аб адмове ў прыняцці яе да разгляду.

3. У выпадку прыняцця заяўкі да разгляду заяўніку паведамляецца аб устанаўленні прыярытэту таварнага знака, за выключэннем выпадкаў, калі ён запрошвае канвенцыйны або выставачны прыярытэт, але на момант прыняцця заяўкі да разгляду не прадставіў неабходных дакументаў, якія пацвярджаюць правамернасць гэтага патрабавання.

4. Пры нязгодзе з рашэннем папярэдняй экспертызы заяўнік на працягу двух месяцаў з даты атрымання такога рашэння мае права падаць пярэчанне ў Патэнтнае ведамства. Рашэнне па пярэчанню прымаецца на працягу месяца з дня яго паступлення.

Артыкул 10. Экспертыза заяўленага абазначэння

1. Экспертыза заяўленага абазначэння праводзіцца пасля завяршэння папярэдняй экспертызы.

У ходзе экспертызы ўстанаўліваецца прыярытэт таварнага знака, калі ён не быў устаноўлены пры правядзенні папярэдняй экспертызы, і правяраецца адпаведнасць заяўленага абазначэння патрабаванням, устаноўленым артыкуламі 3 і 4 гэтага Закона.

2. Па выніках экспертызы прымаецца рашэнне аб рэгістрацыі таварнага знака або аб адмове ў яго рэгістрацыі.

Заяўнік мае права знаёміцца з матэрыяламі, якія выкарыстоўваюцца пры правядзенні экспертызы.

Копіі проціпастаўленых заяўленаму абазначэнню матэрыялаў могуць быць запатрабаваны ў месячны тэрмін з даты атрымання рашэння па заяўцы.

3. Рашэнне экспертызы аб рэгістрацыі таварнага знака можа быць перагледжана ў сувязі з паступленнем заяўкі, якая карыстаецца больш раннім прыярытэтам у адпаведнасці з артыкулам 7 гэтага Закона.

4. Пры нязгодзе заяўніка з рашэннем экспертызы ён мае права ў двухмесячны тэрмін з дня атрымання рашэння падаць у Патэнтнае ведамства хадайніцтва аб правядзенні паўторнай экспертызы.

Паўторная экспертыза праводзіцца ў двухмесячны тэрмін з дня паступлення хадайніцтва заяўніка.

Артыкул 11. Абскарджанне рашэння па заяўцы і аднаўленне прапушчаных тэрмінаў

1. Пры нязгодзе з рашэннем паўторнай экспертызы заяўнік мае права ў трохмесячны тэрмін з дня атрымання рашэння падаць матываваную скаргу ў Апеляцыйны савет патэнтнай экспертызы пры Патэнтным ведамстве[5]. Скарга павінна быць разгледжана ў чатырохмесячны тэрмін з дня яе паступлення. Заяўнік мае права асабіста або праз свайго прадстаўніка ўдзельнічаць у разглядзе сваёй скаргі.

2. Рашэнне Апеляцыйнага савета можа быць абскарджана заяўнікам у Патэнтны суд Рэспублікі Беларусь[6] на працягу шасці месяцаў з дня яго прыняцця.

3. Тэрміны, прадугледжаныя пунктамі 2, 3 артыкула 8, пунктам 4 артыкула 9, пунктам 4 артыкула 10 і пунктам 1 артыкула 11 гэтага Закона, прапушчаныя заяўнікам, могуць быць адноўлены Патэнтным ведамствам па хадайніцтву заяўніка, пададзенаму не пазней шасці месяцаў па іх заканчэнні, пры пацвярджэнні ўважлівых прычын і выплаты пошліны.

Артыкул 12. Дзяржаўны рэестр таварных знакаў і знакаў абслугоўвання Рэспублікі Беларусь

Патэнтнае ведамства праводзіць рэгістрацыю таварных знакаў у Дзяржаўным рэестры таварных знакаў і знакаў абслугоўвання Рэспублікі Беларусь[7]. У Рэестр таварных знакаў уносяцца: відарыс таварнага знака, звесткі аб яго ўладальніку, дата прыярытэту таварнага знака, дата яго рэгістрацыі, пералік тавараў і паслуг, для якіх зарэгістраваны таварны знак.

У Рэестр таварных знакаў уносяцца і іншыя звесткі, якія адносяцца да рэгістрацыі таварнага знака, прадаўжэння тэрміну яе дзеяння і анулявання рэгістрацыі, а таксама ўсе наступныя змяненні гэтых звестак.

Па хадайніцтву зацікаўленай асобы Патэнтнае ведамства можа прадаставіць выпіску з Рэестра таварных знакаў.

Артыкул 13. Выдача пасведчання на таварны знак

Выдача пасведчання на таварны знак праводзіцца Патэнтным ведамствам на падставе рэгістрацыі таварнага знака ў Рэестры таварных знакаў у месячны тэрмін пасля атрымання дакумента аб выплаце ўстаноўленай пошліны.

Артыкул 14. Тэрмін дзеяння рэгістрацыі

1. Рэгістрацыя таварнага знака дзейнічае на працягу дзесяці гадоў з даты паступлення заяўкі ў Патэнтнае ведамства.

2. Тэрмін дзеяння рэгістрацыі таварнага знака можа быць прадоўжаны па заяве ўладальніка, пададзенай на працягу апошняга года яе дзеяння, кожны раз на дзесяць гадоў.

Па хадайніцтву ўладальніка для прадаўжэння тэрміну дзеяння рэгістрацыі таварнага знака яму можа быць прадастаўлены шасцімесячны тэрмін пасля заканчэння тэрміну дзеяння рэгістрацыі пры ўмове выплаты дадатковай пошліны.

3. Запіс аб прадаўжэнні тэрміну дзеяння рэгістрацыі таварнага знака ўносіцца ў Рэестр таварных знакаў і пасведчанне на таварны знак.

Артыкул 15. Унясенне змяненняў у рэгістрацыю

Уладальнік таварнага знака паведамляе Патэнтнаму ведамству аб змяненні сваёй назвы, прозвішча, імя або імя па бацьку, скарачэнні пераліку тавараў, у адносінах да якога зарэгістраваны таварны знак. Запіс аб змяненні ўносіцца ў Рэестр таварных знакаў і пасведчанне на таварны знак.

Пры неабходнасці дапаўнення пераліку тавараў, у адносінах да якога зарэгістраваны таварны знак, патрабуецца афармленне новай заяўкі.

Артыкул 16. Умовы паўторнай рэгістрацыі

Таварны знак, рэгістрацыя якога спынена на падставах артыкула 25 гэтага Закона, не можа быць нанава зарэгістраваны на працягу трох гадоў з даты спынення дзеяння рэгістрацыі на імя асобы іншай, чым ранейшы ўладальнік таварнага знака або яго правапераемнік.

Гэта правіла не прымяняецца ў выпадку, калі рэгістрацыя таварнага знака прызнана несапраўднай у адпаведнасці з артыкулам 24 гэтага Закона.

Артыкул 17. Публікацыя звестак аб рэгістрацыі

Звесткі, якія адносяцца да рэгістрацыі таварнага знака і ўнесены ў Рэестр таварных знакаў у адпаведнасці з артыкулам 12 гэтага Закона, публікуюцца Патэнтным ведамствам у афіцыяльным бюлетэні на працягу шасці месяцаў з даты рэгістрацыі таварнага знака ў Рэестры таварных знакаў.

Праводзіцца таксама публікацыя ўсіх наступных змяненняў у звестках, якія адносяцца да рэгістрацыі таварнага знака.

Артыкул 18. Пошліны

1. За падачу заяўкі, правядзенне экспертызы, рэгістрацыю і выдачу пасведчання на таварны знак, прадаўжэнне тэрміну дзеяння рэгістрацыі, а таксама за ажыццяўленне іншых юрыдычна значных дзеянняў, звязаных з рэгістрацыяй і прадаўжэннем тэрміну дзеяння рэгістрацыі таварнага знака, бяруцца пошліны. Пералік дзеянняў, за ажыццяўленне якіх бяруцца пошліны, парадак, размеры і тэрміны выплаты пошлін, а таксама падставы для вызвалення ад іх выплаты, змяншэння памераў або вяртання пошлін устанаўліваюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

[5] У далейшым — Апеляцыйны савет.
[6] У далейшым — Патэнтны суд.
[7] У далейшым — Рэестр таварных знакаў.

2. Пошліны выплачваюцца заяўнікам, уладальнікам таварнага знака, а таксама па пагадненню з імі іншай зацікаўленай юрыдычнай асобай або грамадзянінам.

Артыкул 19. Рэгістрацыя таварнага знака ў замежных краінах

1. Юрыдычныя асобы і грамадзяне Рэспублікі Беларусь маюць права зарэгістраваць таварны знак у замежнай краіне або правесці яго міжнародную рэгістрацыю.

Заяўка на міжнародную рэгістрацыю таварнага знака падаецца ў адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі, у якіх удзельнічае Рэспубліка Беларусь.

2. Расходы, звязаныя з рэгістрацыяй таварнага знака ў замежнай краіне і міжнароднай рэгістрацыяй, нясе заяўнік або па пагадненню з ім іншая зацікаўленая юрыдычная асоба ці грамадзянін.

РАЗДЗЕЛ III. КАЛЕКТЫЎНЫ ЗНАК

Артыкул 20. Калектыўны знак

1. Калектыўным знакам з'яўляецца таварны знак саюза, асацыяцыі, канцэрна або іншага гаспадарчага аб'яднання[8], прызначаны для абазначэння выпускаемых або рэалізуемых імі тавараў, якія валодаюць адзінымі якаснымі або іншымі агульнымі характарыстыкамі.

2. Калектыўны знак і права на яго выкарыстанне не могуць быць перададзены.

Артыкул 21. Рэгістрацыя і выкарыстанне калектыўнага знака

1. Да заяўкі на калектыўны знак прыкладаецца статут калектыўнага знака, які змяшчае назву аб'яднання, упаўнаважанага зарэгістраваць калектыўны знак на сваё імя, пералік юрыдычных асоб і прадпрымальнікаў без утварэння юрыдычнай асобы, што маюць права на карыстанне гэтым знакам, мэта яго рэгістрацыі, пералік і адзіныя якасныя ці іншыя агульныя характарыстыкі тавараў, якія будуць абазначацца калектыўным знакам, умовы яго выкарыстання, парадак кантролю за яго выкарыстаннем, адказнасць за парушэнне статута калектыўнага знака.

2. У Рэестр таварных знакаў і пасведчанне на калектыўны знак у дапаўненне да звестак, прадугледжаных артыкулам 12 гэтага Закона, уносяцца звесткі аб юрыдычных асобах і прадпрымальніках без утварэння юрыдычнай асобы, якія маюць права на карыстанне калектыўным знакам. Гэтыя звесткі, а таксама выпіска са статута калектыўнага знака аб адзіных якасных або іншых агульных характарыстыках тавараў, для якіх гэты знак зарэгістраваны, публікуюцца Патэнтным ведамствам у афіцыяльным бюлетэні.

3. Уладальнік калектыўнага знака паведамляе Патэнтнаму ведамству аб змяненнях у статуце калектыўнага знака.

4. У выпадку выкарыстання калектыўнага знака на таварах, якія не валодаюць адзінымі якаснымі або іншымі агульнымі характарыстыкамі, дзеянне яго рэгістрацыі можа быць спынена датэрмінова — поўнасцю або часткова — на падставе рашэння Патэнтнага суда, прынятага па заяве зацікаўленай юрыдычнай асобы або грамадзяніна.

РАЗДЗЕЛ IV. ВЫКАРЫСТАННЕ ТАВАРНАГА ЗНАКА

Артыкул 22. Выкарыстанне таварнага знака і вынікі яго невыкарыстання

1. Выкарыстаннем таварнага знака лічыцца прымяненне яго на таварах, для якіх таварны знак зарэгістраваны, або іх упакоўцы ўладальнікам таварнага знака, або асобай, якой такое права прадастаўлена на аснове ліцэнзійнага дагавора ў адпаведнасці з артыкулам 27 гэтага Закона.

Выкарыстаннем можа быць прызнана таксама прымяненне таварнага знака ў рэкламе, друкаваных выданнях, на шыльдах, пры дэманстрацыі экспанатаў на выстаўках і кірмашах, якія праводзяцца ў Рэспубліцы Беларусь, пры наяўнасці ўважлівых прычын невыкарыстання таварнага знака на таварах або іх упакоўцы.

2. Па заяве зацікаўленай юрыдычнай асобы або грамадзяніна аб невыкарыстанні таварнага знака бесперапынна на працягу пяці гадоў з даты рэгістрацыі або пяці гадоў, якія папярэднічаюць падачы такой заявы, рашэннем Патэнтнага суда дзеянне рэгістрацыі таварнага знака можа быць датэрмінова спынена поўнасцю або часткова.

Пры вырашэнні пытання аб датэрміновым спыненні дзеяння рэгістрацыі таварнага знака ў сувязі з яго невыкарыстаннем могуць быць узяты пад увагу прадстаўленыя ўладальнікам таварнага знака доказы таго, што таварны знак не выкарыстоўваўся па не залежных ад яго акалічнасцях.

Артыкул 23. Папераджальная маркіроўка

Уладальнік таварнага знака можа ставіць побач з таварным знакам папераджальную маркіроўку, якая ўказвае на тое, што прымяняемае абазначэнне з'яўляецца таварным знакам, зарэгістраваным у Рэспубліцы Беларусь.

РАЗДЗЕЛ V. СПЫНЕННЕ ПРАВАВОЙ АХОВЫ ТАВАРНАГА ЗНАКА

Артыкул 24. Прызнанне рэгістрацыі таварнага знака несапраўднай

1. Рэгістрацыя таварнага знака можа быць прызнана несапраўднай поўнасцю ці часткова на працягу ўсяго тэрміну яе дзеяння, калі яна была праведзена ў парушэнне патрабаванняў, прадугледжаных артыкуламі 2, 3 і 4 гэтага Закона.

Любая юрыдычная асоба або грамадзянін у вышэйпаказаныя тэрміны можа падаць пярэчанне супраць рэгістрацыі таварнага знака ў Апеляцыйны савет.

2. Пярэчанне супраць рэгістрацыі таварнага знака павінна быць разгледжана на працягу шасці месяцаў з даты яго паступлення. Асоба, якая падала пярэчанне, а таксама ўладальнік таварнага знака маюць права ўдзельнічаць у яго разглядзе.

[8] У далейшым — аб'яднанне.

3. Рашэнне Апеляцыйнага савета можа быць абскарджана ў Патэнтны суд на працягу шасці месяцаў з дня яго прыняцця.

Артыкул 25. Ануляванне рэгістрацыі таварнага знака

Рэгістрацыя таварнага знака анулюецца Патэнтным ведамствам:

у сувязі са скончэннем тэрміну яе дзеяння, прадугледжанага артыкулам 14 гэтага Закона;

у выпадку прызнання яе несапраўднай у адпаведнасці з артыкулам 24 гэтага Закона;

пры ліквідацыі юрыдычнай асобы — уладальніка таварнага знака;

у выпадку смерці грамадзяніна — уладальніка таварнага знака, які ажыццяўляў прадпрымальніцкую дзейнасць без утварэння юрыдычнай асобы;

на падставе рашэння Патэнтнага суда аб датэрміновым спыненні яе дзеяння;

у выпадку адмовы ад яе ўладальніка таварнага знака.

РАЗДЗЕЛ VI. ПЕРАДАЧА ТАВАРНАГА ЗНАКА

Артыкул 26. Уступка права на таварны знак

Правы на таварны знак могуць быць уступлены ўладальнікам па дагавору юрыдычнай асобе або грамадзяніну ў адносінах да ўсіх або часткі тавараў, для якіх ён зарэгістраваны.

Уступка правоў на таварны знак не дапускаецца, калі яна можа з'явіцца прычынай увядзення ў зман спажыўца адносна тавара або яго вырабшчыка.

Артыкул 27. Прадастаўленне ліцэнзіі на выкарыстанне таварнага знака

Права на выкарыстанне таварнага знака можа быць прадастаўлена ўладальнікам таварнага знака (ліцэнзіярам) іншай асобе (ліцэнзіяту) па ліцэнзійнаму дагавору.

Ліцэнзійны дагавор павінен змяшчаць умову аб тым, што якасць тавараў ліцэнзіята будзе не ніжэй якасці тавараў ліцэнзіяра і што ліцэнзіяр ажыццявіць кантроль за выкананнем гэтай умовы.

Артыкул 28. Рэгістрацыя дагавора аб уступцы правоў на таварны знак і ліцэнзійнага дагавора

Дагавор, па ўмовах якога ўладальнік уступае таварны знак іншай юрыдычнай асобе або грамадзяніну, і ліцэнзійны дагавор рэгіструюцца ў Патэнтным ведамстве. Без гэтай рэгістрацыі яны лічацца несапраўднымі.

РАЗДЗЕЛ VII. АРГАНІЗАЦЫЙНЫЯ АСНОВЫ ПРАВАВОЙ АХОВЫ ТАВАРНАГА ЗНАКА І АБАРОНА ПРАВОЎ УЛАДАЛЬНІКА

Артыкул 29. Дзяржаўнае патэнтнае ведамства Рэспублікі Беларусь пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь

Дзяржаўнае патэнтнае ведамства Рэспублікі Беларусь пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь прымае да разгляду заяўкі на рэгістрацыю таварных знакаў, праводзіць па іх экспертызу, выдае пасведчанні на таварныя знакі, якія дзейнічаюць на ўсёй тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, вядзе Дзяржаўны рэестр таварных знакаў і знакаў абслугоўвання Рэспублікі Беларусь, у межах сваёй кампетэнцыі ажыццяўляе кантроль за выкананнем заканадаўства па таварных знаках, абагульняе практыку яго прымянення, растлумачвае палажэнні гэтага Закона, аказвае метадычную дапамогу і паслугі, вядзе інфармацыйную работу па таварных знаках, ажыццяўляе дзейнасць, звязаную з міжнароднай рэгістрацыяй таварных знакаў.

Артыкул 30. Органы, якія разглядаюць спрэчкі, звязаныя з парушэннем заканадаўства аб таварных знаках

Спрэчкі, звязаныя з таварнымі знакамі, разглядаюцца раённымі (гарадскімі) народнымі судамі, Мінскім гарадскім, абласнымі судамі, Вярхоўным Судом Рэспублікі Беларусь, а таксама гаспадарчымі судамі ў адпаведнасці з іх кампетэнцыяй, за выключэннем спрэчак, аднесеных да кампетэнцыі Апеляцыйнага савета і Патэнтнага суда ў адпаведнасці з артыкуламі 11, 21, 22 і 24 гэтага Закона.

Артыкул 31. Адказнасць за парушэнне правоў уладальніка таварнага знака

1. Выкарыстанне таварнага знака ў супярэчнасці з гэтым Законам або падобнага да таварнага знака абазначэння для аднародных тавараў, а таксама іншыя дзеянні ў адносінах да таварнага знака, якія наносяць урон яго ўладальніку або спажыўцам, цягнуць за сабой грамадзянска-прававую, адміністрацыйную або крымінальную адказнасць у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

2. Асоба, якая незаконна выкарыстоўвае чужы таварны знак, па патрабаванню ўладальніка абавязана спыніць яго выкарыстанне і пакрыць прычыненыя страты.

РАЗДЗЕЛ VIII. ЗАКЛЮЧНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

Артыкул 32. Заканадаўства Рэспублікі Беларусь па таварных знаках

Заканадаўства па таварных знаках складаецца з гэтага Закона, іншых актаў заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 33. Правы замежных юрыдычных асоб, замежных грамадзян і асоб без грамадзянства

Замежныя юрыдычныя асобы, а таксама замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства карыстаюцца правамі, прадугледжанымі гэтым Законам і іншымі актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь, якія рэгулююць пытанні таварных знакаў, нараўне з юрыдычнымі асобамі і грамадзянамі Рэспублікі Беларусь, калі іншае не вынікае з гэтага Закона і іншых актаў заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 34. Міжнародныя дагаворы

Калі міжнародным дагаворам Рэспублікі Беларусь устаноўлены іншыя правілы, чым тыя, якія змяшчаюцца ў гэтым Законе, то прымяняюцца правілы міжнароднага дагавора.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ

5 лютага 1993 г.
г.Мінск.
№ 2181-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб парадку ўвядзення ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь "Аб таварных знаках і знаках абслугоўвання"

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Увесці ў дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь "Аб таварных знаках і знаках абслугоўвання" з моманту яго прыняцця.

2. Да прывядзення заканадаўства Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб таварных знаках і знаках абслугоўвання" прымяняецца дзеючае заканадаўства ў той частцы, у якой яно не супярэчыць дадзенаму Закону.

3. Закон Рэспублікі Беларусь "Аб таварных знаках і знаках абслугоўвання" прымяняецца да праваадносін, якія ўзніклі пасля ўвядзення ў дзеянне гэтага Закона.

4. Дзеючыя пасведчанні СССР на таварныя знакі і знакі абслугоўвання, па якіх не скончыўся 10-гадовы тэрмін з даты падачы заяўкі, рэгіструюцца ў Дзяржаўным рэестры таварных знакаў і знакаў абслугоўвання Рэспублікі Беларусь на наступныя 10 гадоў па хадайніцтву ўладальніка аб выдачы пасведчання Рэспублікі Беларусь. Хадайніцтва падаецца ў Дзяржаўнае патэнтнае ведамства Рэспублікі Беларусь пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь на працягу 8 месяцаў з даты ўвядзення Закона ў дзеянне.

Пасведчанні на таварныя знакі і знакі абслугоўвання, якія належаць замежным заяўнікам і дзейнічалі на тэрыторыі былога СССР згодна з Мадрыдскім дагаворам аб міжнароднай рэгістрацыі таварных знакаў, рэгіструюцца ў парадку, устаноўленым Сусветнай арганізацыяй інтэлектуальнай уласнасці.

Для прадаўжэння тэрміну дзеяння рэгістрацыі таварнага знака і знака абслугоўвання ўладальнік павінен падаць хадайніцтва ў Дзяржаўнае патэнтнае ведамства Рэспублікі Беларусь пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь на працягу шасцімесячнага тэрміну пасля заканчэння тэрміну дзеяння рэгістрацыі пры ўмове выплаты дадатковай пошліны.

5. Па заяўках, пададзеных у Патэнтнае ведамства любой дзяржавы, якая з'яўляецца ўдзельніцай Парыжскай канвенцыі па ахове прамысловай уласнасці, у тым ліку і па заяўках, пададзеных у Дзяржаўнае патэнтнае ведамства СССР або Камітэт Расійскай Федэрацыі па патэнтах і таварных знаках, па якіх справаводства не завершана і пасведчанні не выдадзены, прызнаецца прыярытэт па даце падачы першай заяўкі. Хадайніцтва падаецца ў Дзяржаўнае патэнтнае ведамства Рэспублікі Беларусь пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь на працягу 6 месяцаў з дня ўвядзення Закона ў дзеянне пры ўмове, што гэты прыярытэт запрошваецца не пазней 21 месяца з даты падачы першай заяўкі.

Заяўкі, па якіх у вызначаны тэрмін пададзены хадайніцтвы, разглядаюцца ў парадку, устаноўленым Законам Рэспублікі Беларусь "Аб таварных знаках і знаках абслугоўвання".

6. Прадаставіць Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь права ўстанаўліваць на аснове двухбаковых пагадненняў з дзяржавамі — былымі суб'ектамі СССР іншы парадак вядзення спраў па атрыманню пасведчанняў і падтрыманню іх у сіле, чым устаноўлена пунктам 2 артыкула 6 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб таварных знаках і знаках абслугоўвання".

7. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь сумесна з камісіямі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь па заканадаўству, навуцы і навукова-тэхнічнаму прагрэсу падрыхтаваць і ўнесці ў Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь прапановы аб адміністрацыйнай і крымінальнай адказнасці за парушэнне Закона Рэспублікі Беларусь "Аб таварных знаках і знаках абслугоўвання".

8. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь:

прадставіць у Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь прапановы аб прывядзенні заканадаўчых актаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб таварных знаках і знаках абслугоўвання";

забяспечыць прыняцце нарматыўных актаў, якія адносяцца да яго кампетэнцыі, прадугледжаных Законам Рэспублікі Беларусь "Аб таварных знаках і знаках абслугоўвання";

забяспечыць перагляд і адмену міністэрствамі і ведамствамі Рэспублікі Беларусь іх нарматыўных актаў, якія супярэчаць дадзенаму Закону.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

5 лютага 1993 г.
г.Мінск.
№ 2182-XII

ЗАМЕЖЖА

ІТАР-ТАСС * НАРОДНАЯ ГАЗЕТА *

Пульс дня

Жэлеў звярнуўся да нацыі

Прэзідэнт Балгарыі Жэлю Жэлеў выступіў па радыё і тэлебачанні са зваротам да нацыі з выпадку 115-й гадавіны вызвалення Балгарыі ад асманскага іга.

Нашы продкі, адзначыў прэзідэнт, назвалі гэты дзень нацыянальным святам, таму што ў выніку падпісання Расіяй і Асманскай імперыяй Сан-Стэфанскага мірнага дагавора нарадзілася трэцяя балгарская дзяржава.

Вернер даў станоўчую ацэнку

Сітуацыя ў былой Югаславіі і скарачэнне амерыканскай ваеннай прысутнасці ў Заходняй Еўропе былі галоўнымі тэмамі гутаркі прэзідэнта ЗША Біла Клінтана і генеральнага сакратара НАТО Манфрэда Вернера, якая адбылася ў Белым доме.

Адказваючы пасля яе заканчэння на пытанні журналістаў, генеральны сакратар НАТО даў станоўчую ацэнку рашэнню Расіі прыняць удзел у аперацыі па дастаўцы паветраным шляхам грузаў гуманітарнай дапамогі ў былую Югаславію.

Блакада Дуная закончылася

Экіпажы югаслаўскіх рачных суднаў спынілі блакаду Дуная, арганізаваную ў знак пратэсту супраць забароны Румыніі прапускаць іх праз шлюз на румынскай частцы плаціны гідрастанцыі "Джэрдап-2".

Расія захоўвае эмбарга

"Уся інфармацыя, якая маецца ў Злучаных Штатаў, указвае на тое, што расійскі ўрад строга захоўвае эмбарга на пастаўкі зброі і іншыя ўведзеныя ААН санкцыі" ў адносінах да былой Югаславіі.

Аб гэтым заявіў афіцыйны прадстаўнік дзяржаўнага дэпартамента ЗША Рычард Баўчар.

Збор дапамогі Грузіі пачаты

Арганізацыя Аб'яднаных Нацый выступіла да збору 20 млн. долараў для аказання надзвычайнай гуманітарнай дапамогі Грузіі.

Аб гэтым паведамілі ў штаб-кватэры міжнароднай супольнасці афіцыйны прадстаўнік генеральнага сакратара ААН Джо Сілс.

Румынія выступіла з абвяржэннем

Румынскі ўрад абверг паведамленні друку аб тым, што на тэрыторыі Румыніі рыхтуюцца тэрарысты для ажыццяўлення дзяржаўнага перавароту ў Рэспубліцы Малдова.

Гэтыя звесткі ўтрымліваліся ў публікацыях чарнавіцкай газеты "Буковина" і газеты "Вячэрні Кішынёў" і былі працытаваны румынскай газетай "Евениментул Зілей". У іх сцвярджалася, што спецслужбы Румыніі рыхтуюць у сваіх трэніровачных базах тэрарыстаў з ліку набраных у суседняй рэспубліцы актывістаў народнага фронту Малдовы, якія ў выніку павінны стаць ударнай сілай пры звяржэнні цяперашняга кіраўніцтва рэспублікі.

Пі, ды справу разумей...

Андрэй КІРЫЛАЎ

Калі каліграф Лю Чжэнчэн бярэцца за пэндзаль, у другой ягонай руцэ звычайна аказваецца чаша з віном.

"Пішоў натхнне, разняволівае ўяўленне", — гаворыць 42-гадовы майстар, намеснік старшыні Усекітайскай асацыяцыі каліграфаў і галоўны рэдактар аўтарытэтнага часопіса "Кітайская каліграфія". Інтэрв'ю з ім апублікавала газета "Чжунго жибао".

"Глынуўшы добрага віна, я адчуваю, як фантазія імкнецца ў свабодны палёт і пэндзаль кідаецца ёй наўздагон. Іерогліфы быццам самі па сабе паяўляюцца на паперы", — расказвае Лю пра сваё адчуванні. Яго звычкі, заўважае журналіст, які браў у яго інтэрв'ю, зусім не арыгінальныя: ужыванне віна перад заняткамі каліграфіяй — старая кітайская традыцыя, і многія шэдэўры створаны майстрамі пад хмелем.

"Пішоў дапамагае засяродзіцца на творчым працэсе — ці то будзе складанне вершаў ці напісанне іерогліфаў", — лічыць Лю Чжэнчэн. Асабліва карысне віно, упэўнены ён, пры напісанні "п'яным" стылем. Гэтая манера характарызуецца асаблівай вытанчанасцю і адмысловай ігрой рысаў, з якіх складаюцца знакі нацыянальнай пісьменнасці. Асаблівую ўвагу "п'яная" каліграфія ўдзяляе форме, не вельмі клапоцячыся пра змест надпісаў. Аднак гэтым стылем ім ў якім выпадку нельга пісаць сур'ёзныя сентэнцыі — скрозь спецыялістаў гэта лічыцца дрэнным тонам. Для вучоных трактатаў, цырозных развагаванняў існуюць іншыя стылі — "чжэншу", "лішу".

Умераная выпіўка не лічыцца ў Кітаі заганай. Агульнавядомы старажытныя гравюры, на якіх адлюстраваны славуты вершаскладальнік Лі Бо з чашай у руцэ, патальлены ў свет узвышаных вобразаў. Некалькі чайнікаў для віна, што стаяць побач, красамоўна сведчаць пра колькасць падагрэтага напітку, выпітага паэтам. Ды і сёння кітайскае тэлебачанне смела рэкламуе наймацнейшыя гарэлкі, рэкамендуючы іх як лепшы падарунак дзядулю да дня нараджэння, майстар на вяселле ці знаёмым на навасёлле. Аднак правільна і другое: хоць у кітайцаў і існуе выраз "а віна пражыць", які азначае алкагалізм, напіваюцца яны да чорцікаў вельмі рэдка, амаль заўсёды застаючыся ў межах кітайскага рэдасці і "здаровага ладу жыцця".

Эўрыка!

...І ніякай хлёркі ў вадзе

Хваробы любога горада — хлараваная вада з водаправода. Дагэтуль не ўдавалася абысціся без хлёркі ніводнай ачышчальнай станцыі. І вось французы вырашылі парушыць заганную практыку.

У прыгарадзе Парыжа ўводзіцца ў строй вопытная станцыя манафільтрацыі вады. Яна будзе прапускацца праз спецыяльныя мембраны, якія могуць затрымліваць мікраўльтрадужвальнікі, у тым ліку пестыцыды, вірусы і бактэрыі, а таксама арганічныя рэчывы, што садзейнічаюць развіццю мікраарганізмаў. Вада ў кватэры паступіць мяккая і чыстая.

Весткі з Малдовы

Гандлюем, браткі, гандлюем...

Упершыню за гісторыю Малдовы экспарт яе тавараў за межы рублёвай зоны перавысіў імпарт на 155 мільёнаў долараў. Паводле даных прэс-службы Міністэрства знешніх эканамічных сувязей рэспублікі, у мінулым годзе колькасць зарубежных краін, якія гандлююць з Малдовай, падвоілася — цяпер іх 46. Першае месца па аб'ёму экспартна-імпартных аперацый займае Румынія, другое — Балгарыя. Далей ідуць Германія, Турцыя і Польшча. На шостай пазіцыі нечакана аказаліся ЗША, аднак з вельмі неспрыяльным для Малдовы гандлёвым балансам: імпарт з ЗША ў дзесяць разоў перавышае экспарт рэспублікі ў гэту краіну.

Да маёмасці — сваім шляхам

Кошт маёмасці фізічных асоб у Малдове ў адпаведнасці з урадавай пастановай будзе ацэньвацца з павышаючым каэфіцыентам. Для розных пабудоў, садовых домікаў, а таксама шматгадовых насаджэнняў, пасеваў гэты каэфіцыент роўны 13,4. Пры адчужэнні раней прыватызаванага і выкупленага жылля, уведзенага ў эксплуатацыю да 1 студзеня мінулага года, ацэнка яго кошту ажыццяўляецца шляхам прымянення папраўчнага каэфіцыента 60 да цаны, па якой пабудова была прыватызавана або выкуплена. На думку незалежных экспертаў Саюза прадпрымальнікаў Малдовы, дзяржава ажыццявіла такую меру, каб абараніць свае інтарэсы пры атрыманні дзяржпошліны ад грамадзян у выпадку продажу, дарэння або перадачы ў спадчыну жылля і іншай нерухомасці.

Статыстыка сведчыць

Як сведчаць статыстычныя даныя, рознічныя цэны і тарыфы на аказваемыя насельніцтву паслугі ўзраслі ў Малдове ў мінулым годзе ў 10,4 раза. Пры гэтым індэкс спажывецкіх цэн, падлічаных па выніках выбарачнага абследавання сямейных бюджэтаў, склаў 1836 працэнтаў, у тым ліку па харчовых таварах — 2020, нехарчовых — 1521, паслугах — 3210 працэнтаў.

Закупачныя цэны на прадукцыю сельскай гаспадаркі ўзраслі ў раслінаводстве ў 10,25, у жывёлагадоўлі — у 9,57 раза. Аптовыя цэны ў прамысловасці павялічыліся больш чым у дваццаць разоў.

Астролагі з Мінфіна прагназіруюць

Крызісная сітуацыя ў эканоміцы Малдовы працягваецца, і пэўнага паляпшэння можна чакаць толькі да пачатку ліпеня, заявіла міністр фінансаў рэспублікі Клаўдзія Мельнік на пасяджэнні трохбаковай камісіі па ўрэгуляванню адносін паміж урадам, прафсаюзамі і прадпрымальнікамі. Яна адхіліла варыянт часовага механізма разліку мінімальнага спажывецкага бюджэту, прапанаваны Федэрацыяй незалежных прафсаюзаў, паколькі цяпер расходы фінансуемых з бюджэту арганізацый і ўстаноў перавышаюць дапушчальны ліміт. Акрамя таго, міністр адзначыла, што ў прапанаваным парламенту законапраекце аб бюджэце Малдовы на 1993 год прадугледжваюцца штомесячныя паступленні звыш 8 мільярдаў рублёў, аднак за студзень яны склалі крыху больш палавіны гэтай сумы.

Малдова-прэс—Белінфарм.

О чем свидетельствует мировая практика

Рабочие в рыночной экономике

Предлагаем очередную статью цикла "Что такое рыночная экономика". Предыдущие см. в №35, 37, 40, 42, 43.

Поток рабочих, каждый день направляющихся на свои рабочие места, может казаться очень похожим в странах как с рыночной, так и с командной экономикой, достигших одинаковых уровней индустриализации. Но опять-таки скрытые различия в том, как функционируют обе системы, оказываются гораздо важнее, чем внешнее сходство.

Выбор

Давайте вновь возьмем в качестве примера семью, отправившуюся в супермаркет для покупки апельсинов, но купившую также немного яблок, поскольку цена апельсинов оказалась несколько выше, чем они ожидали. После ужина, уложив детей спать, Роберт, который, как мы уже знаем, работает оператором-станочником, и Мария, учительница в школе, обсуждают возможности, открывающиеся в отношении карьеры каждого из них. Такое, конечно, случается нечасто, но в жизни каждого трудящегося в системе рыночной экономики бывают моменты, когда он должен принять жизненно важные решения по поводу своей работы и карьеры. Почему? Потому что никто другой за него эти решения не примет, поскольку нет центрального планового органа, решающего, кто, где и за какую зарплату должен работать.

Роберта беспокоит, что возможности продвижения в качестве оператора-станочника ограничены, и он обдумывает, не поступить ли ему на курсы компьютерных программистов, что может предоставить более широкие перспективы для карьеры. Перед Марией открывается возможность продвижения по службе и занятия более ответственной административной должности в школьной системе.

Каждый год тысячи работников сталкиваются с необходимостью принять подобного рода экономические решения. То, как решат этот вопрос Роберт и Мария, будет зависеть от ряда факторов как личного, так и экономического характера. Поскольку они представляют собой семью, относящуюся к среднему классу, с двумя детьми, их решение будет отличаться от того, которое мог бы принять не обремененный семьей человек, только что окончивший среднюю школу или колледж, или, наоборот, человек, приближающийся к пенсионному возрасту.

Для Марии проблема заключается в том, хочет ли она променять удовлетворение, получаемое от урока в классе, на более высокую заработную плату, но и большее напряжение и более долгие рабочие часы, связанные с более высоким административным положением.

Перед Робертом стоит другая важная проблема: есть ли смысл для него поступить в колледж или посещать занятия по какой-нибудь другой программе переподготовки в надежде, что новые навыки принесут более высокую заработную плату и более широкие возможности для продвижения по службе. Чтобы понять, является ли подобный шаг разумной инвестицией для Роберта с экономической точки зрения, следует рассмотреть ряд факторов:

— Сколько зарабатывает Роберт сейчас, без дополнительного образования и повышения квалификации? Чем выше его заработная плата, тем большим доходом ему придется пожертвовать, оставив работу оператора-станочника, чтобы закончить колледж или иные учебные курсы.

— Насколько велики будут расходы на образование и прочее, если он будет посещать колледж или курсы обучения компьютерной технике? Чем выше расходы, тем ниже будет прибыль на эту личную инвестицию и тем меньше будет людей, подобных Роберту, которые запишутся на такие курсы.

— Сколь длителен курс обучения в соотношении с потенциальным вознаграждением за подобную работу? Роберт может посчитать, что относительно простой шестимесячный курс повышения квалификации даст больше отдачи, чем серьезная университетская программа.

— Возраст Роберта — еще один фактор. Молодые работники, совершенно очевидно, располагают большим временем, чтобы отработать те деньги, которыми они пожертвовали, оставив работу, и которые вложили в стоимость обучения и прочие расходы.

— Сколько будет зарабатывать Роберт после окончания компьютерных курсов? Чем больше разница между этой суммой и его заработной платой в данный момент, тем более вероятно, что он серьезно задумается о поступлении на такие курсы.

— Велика ли вероятность того, что после окончания учебы Роберт найдет работу в этой же местности?

Все эти факторы для разных людей имеют разное значение, и поэтому далеко не каждому следует поступать в колледж или на курсы, во всяком случае не для всех это будет разумным финансовым вложением в собственную карьеру. Для некоторых расходы просто слишком велики по сравнению с ожидаемой прибылью. Для других — включая многих способных, молодых студентов, в данный момент не занимающих должности с высокой оплатой, — колледж или иные курсы почти всегда являются хорошей "деловой" инвестицией.

Как в случае с Робертом и Марией, эти решения зависят не только от финансовых соображений. Но подобно фирмам, рассматривающим вопросы об инвестициях в новые заводы или оборудование, работники в сфере рыночной экономики тоже берут на себя риск и несут расходы, приобретая дополнительное образование или квалификацию. И, откровенно говоря, некоторые из этих инвестиций не оправдывают себя, потому что не все люди, поступающие в колледж, добиваются успеха в обучении и на рынке рабочей силы после окончания высшего учебного заведения. Для многих очень привлекательной может быть более низкая, но гарантированная заработная плата, а также ценная возможность посвящать больше времени семье или иным личным или профессиональным целям. И все же для большинства работников в сфере рыночной экономики за последние несколько десятилетий риск, связанный с образованием и повышением квалификации, оправдал себя, а особенно — в последние годы, когда экономика становится все более сложной и опирается на последние технические достижения.

Работники и работодатели

Пример с Робертом и Марией и другими похожими на них работниками указывает на другой факт, касающийся рыночной экономики. Без центрального планирующего органа рабочие и их работодатели определяют свои взаимоотношения посредством ряда независимых решений. Это не значит, что они всегда ведут переговоры на равных или что работники всегда довольны своей работой или зарплатой. Но это означает, что работники и работодатели пользуются значительной свободой в решениях о начале, изменении или завершении своих взаимоотношений. И здесь возникает основной вопрос: что связывает работника и фирму в рыночной экономике и что может привести к изменению их взаимоотношений?

Как показывает пример Роберта и Марии, вид деятельности, которой занимается работник в системе рыночной экономики, зависит прежде всего от его или ее индивидуальных интересов, квалификации и навыков. Люди свободны выбирать себе любую карьеру, но лишь те, кто отвечает основным стандартам, необходимым для выполнения избранной ими деятельности, останутся в штате у работодателя. Чтобы быть конкурентоспособной, фирма просто не может позволить себе платить работникам, не умеющим или не желающим делать работу, для которой они были наняты. Но по тому же принципу работники, активно участвующие в производстве товаров и услуг данной фирмы, являются ценными сотрудниками, которых с радостью возьмут на работу многие фирмы.

Чтобы пользоваться услугами ценных сотрудников, фирма должна предложить им конкурентоспособные заработные платы и условия найма по сравнению с другими фирмами. Это соревнование между рабочими, ищущими хорошую работу, и фирмами, ищущими хороших работников, является постоянной деятельностью на большинстве рынков рабочей силы.

Заработные платы, которые фирмы готовы предложить своим сотрудникам, во многом определяются производительностью труда работников и относительной нехваткой или обилием работников данной квалификации. В целом работники, способные создавать то, что нравится потребителю и что умеет делать лишь небольшое число людей, будут получать наивысшие заработные платы.

Другие факторы тоже влияют на относительную нехватку таких рабочих. Например, неприятные или опасные условия труда могут предполагать надбавки к заработной плате для тех, кто работает в таких условиях, ибо многие не хотят делать эту работу. Шахтеры обычно зарабатывают больше, чем конторские служащие; рабочие, собирающие стальные конструкции на строительстве небоскребов, зарабатывают больше, чем неквалифицированные рабочие, роющие котлованы под фундамент таких зданий.

Образование и повышение квалификации

Рабочие места, требующие высокой квалификации и образования, тоже предполагают высокие заработные платы при прочих равных условиях, поскольку, как известно Роберту, эти работники жертвуют годами работы, чтобы приобрести навыки, необходимые для достижения высокооплачиваемых рабочих мест, и потому что для получения высшего образования требуются ум и напряженный труд. Инженеры и архитекторы являются, в среднем, высокооплачиваемыми в большинстве рыночных экономик в основном именно по этим причинам.

Квалификация, образование и уровень работоспособности — все это влияет на доход, но очень важным фактором является потребность общества в определенных профессиях. Квалифицированные слесари и электрики часто получают более высокие зарплаты, чем плотники или автомеханики; но плотник, являющийся квалифицированным мебельщиком, или мастер-механик могут пользоваться очень большим спросом и получать высокую заработную плату, отвечающую ценности его или его квалификации.

Та сторона уравнения, которая отражает предложение, действует на рынке рабочей силы подобным же образом. В странах с рыночной экономикой, например, профессора университетов, преподающие философию и языки, на протяжении нескольких последних десятилетий получали более низкую заработную плату, чем профессора, преподающие технические и естественно-научные дисциплины, просто потому, что их слишком много по сравнению со спросом на их услуги. Большое число людей могут исполнять обязанности продавца в универсальном магазине, и это является одной из причин того, что заработная плата на подобных рабочих местах ниже по сравнению с теми рабочими местами, где число работников с соответствующей квалификацией меньше.

Цены и заработные платы

Проблема образования и квалификации также показывает, что на решения, принимаемые работниками на рынке рабочей силы, сильное влияние оказывают различные цены, а особенно ставки заработных плат. На цены на рабочую силу, в свою очередь, влияет спрос на продукцию и услуги, которые производят нанятые работники. В результате заработные платы в различных профессиях поднимаются и падают в основном в зависимости от изменения цен на эти потребительские товары. Например, когда в начале нашего столетия автомобиль заменил лошадь, заработные платы кузнецов и мастеров, производивших седла, резко упали, а заработные платы автомехаников возросли.

Подобным же образом за последние несколько лет резко возросла потребность в работниках с высшим образованием, в основном потому, что большинство бизнесов работает сегодня с более совершенными технологиями, чем в прошлом. Интерес Роберта к компьютерам происходит частично от того, что он видит перспективность этой области с относительно высоким спросом и, следовательно, высокими заработными платами.

Международная торговля также может быть важным фактором в определении спроса в целом. Отрасли промышленности и компании, способные успешно конкурировать и экспортировать продукцию на иностранные рынки, открывают больше рабочих мест и предоставляют работникам больше возможностей для продвижения — точно так же, как импорт из этих стран предлагает им, в качестве потребителей, более широкий выбор товаров по конкурентоспособным ценам.

Работники, готовящие себя к карьерам в сферах, где происходит мощный рост спроса, получат преимущества от своей дальновидности. Те, кто пытается держаться за рабочие места в сокращающемся рынке, использующем традиционные навыки, часто переживают разочарование и могут даже оказаться безработными. Они должны будут повысить свою квалификацию либо за свой счет, либо пользуясь государственными источниками или средствами, предоставляемыми работодателями. Но это тоже часть сильной системы стимулов, направляющих больше ресурсов — и, в частности, ресурсов рабочей силы — в производство товаров и услуг, пользующихся наибольшим спросом у потребителей и забирающих их из производства товаров, не пользующихся более спросом.

Этот упор на производство того, что хотят потребители, является наиболее фундаментальной причиной, по которой рабочая сила и другие ресурсы столь производительны в рыночной экономике. Урок ясен: если хочешь процветать, производи то, что хотят люди, и то, что им нужно.

СВЕТ В ОКНЕ

ВЫПУСК 5 (51)



Очень личное
Тост за Незнакомку

Дмитрий ГОЛОВКОВ

Он шел на работу. Неожиданно его взгляд скользнул влево. Женская шубка игриво распахивалась и то и дело мелькали симпатичные ножки в сапожках и колготках телесного цвета.

Она была в том возрасте, когда женщина хорошо знает, для чего нужно оставить шубку незастегнутой внизу.

Он шел сбоку и следил за каждым шагом незнакомки. И видел только то, что ему хотелось видеть, будучи не в силах оторваться, отвернуться.

Она заметила его взгляд и улыбнулась.

Он смутился, но ненадолго. Что-то заставляло снова и снова всматриваться в распахивающуюся шубку, чтобы увидеть хоть на мгновение верхний предел. Воображение резвилось, как игристое шампанское.

Она успела вскочить в вагон отправляющейся электрички метро. В последний раз мелькнули симпатичные ножки в сапожках и колготках телесного цвета.

Он сесть в вагон не успел. И весь день на работе был выбит из привычной колеи. Незнакомка занимала все его мысли. Думал об извечной женской тайне, о ее непостижимой притягательности.

...Мой друг снова налил в рюмки.

— Ты помнишь "Незнакомку" Блока?

И, не дожидаясь ответа, процитировал:

И каждый вечер в час назначенный,

Иль это только снится мне—

Девичий стан, шелками схваченный,

В туманном движется окне...

Мой друг помолчал минуту, а потом сказал:

— Давай выпьем за мою неповторимую Незнакомку, давай пожелаем ей счастья.

Я от души присоединился к этому тосту.

ОТ ВЕДУЩЕГО РАЗДЕЛА "СВЕТ В ОКНЕ"

Эта новелла -- наш подарок женщинам к 8 Марта. Будьте здоровы, красивы, счастливы!

Ю.С.

Імгненне і вечнасць



Беларуская мадонна. Фота С. Пятрова.



Зялёная лямпа
Вясковая лазня

Анатоль ЗЭКАЎ

У лазні акенца фанерай
мой бацька затульваў гарбатай,
каб мы, хлапчукі-кавалеры,
не лезлі зірнуць на дзяўчатак.
Аднак праз фанеру, што тата
заўжды да акенца прымерваў,
была нам магчымасць падглядваць,
бо выпаў сучок з той фанеры.
І, коса зірнуўшы на дзверы
(не выйшаў бы толькі хто з хаты!),
праз той праз сучок у фанеры
мы беглі зірнуць на дзяўчатак.
Зірнем — і адразу на ногі,
на ўцёкі аравай дзіцячай.
Не бачылі ў лазні нічога,
хоць кожны хваліўся, што бачыў.
Той час, на ўспаміны багаты,
мы з жонкамі згадваем разам,
бо жонак мы ўзялі з дзяўчат тых,
якіх павыглядвалі ў лазні.



Малюнак Алега ПАПОВА.



Имена и характеры
Владислав

От природы одарен талантами. Он музыкален, хорошо рисует, у него есть литературные способности. Но если все это богатство сына родители в его детстве пустят на самотек, что нередко по разным причинам случается, то все эти занятия останутся у Владислава всего лишь развлечением на досуге. И станет он кем угодно. Впрочем, в любом деле проявляет трудолюбие, исполнительность. Однако житейского практицизма у него маловато, расталкивать других локтями не способен.

В дружбе Владислав обязателен. Порядочность располагает к нему людей. Дом его всегда широко открыт для гостей.

Сексуален, но в браке, как правило, невезуч.

Обладает, пожалуй, одним недостатком — может "под настроение" напиться...

Елизавета СОЛДАТОВА.

(По материалам брошюры "Характер человека зависит от имени". — Санкт-Петербург, 1991г. и книги "Личный магнетизм". — Москва, 1990 г.)

Частные объявления

Их прочитают у нас не менее 1 миллиона человек

Знакомства

❤ Минчанин, 20/178/70, будет рад знакомству со скромной, доброй девушкой, которой наскучило одиночество. Абонент 35.

❤ Две девушки 16 лет познакомятся с двумя добрыми молодыми людьми. Абонент 36.

❤ Девушка хочет переписываться, дружить с военнослужащими срочной службы из Минска. Абонент 37.

Віншаванні

❀ *Віншуем найлепшую ў свеце матулю, бабулю, жонку, цешчу — Рачкоўскую Ірыну Міхайлаўну з 55-годдзем!*

❀ *Поздравляю любимого сына, Андрея Шина, с шестнадцатилетием. Будь здоров и счастлив, сынок.*

Мама.

❀ *Дорогая, любимая мамочка — Шавловская Елена Васильевна! От всей души поздравляем тебя с 50-летием! Желаем всего самого доброго — здоровья, радости, счастья.*

Наташа, Володя, внук Андрюша.

Раздел ведет Юрий СЕКУНДА. Тел. 29-69-04.

Гасцёўня муз



Бы жывая, плакала гітара...

З вялікім поспехам прайшоў у Віцебску II Міжнародны камерны фестываль класічнай гітары. Узровень выканання складаных твораў дазваляе гаварыць пра выдатнае майстэрства выканаўцаў.

❑ Чаруюць слухачоў сваёй ігрой выкладчыкі Беларускай акадэміі музыкі Валерый ЖЭВАЛЬСКІ і Яўген ГРЫДЗЮШКА.

Фота Сяргея ГРЫШЫНА.

Мини-фельетон

Под Мухой...

Кап-кап-кап. Капает. Нет, это не капель стучит за окном. С потолка капает. Чей-то сосед снова забыл закрутить кран.

Что поделаешь: жизнь пошла крутая, порой так закрутит, что чего-нибудь да и позабудешь закрутить.

Вот и минчанку Галину Гарбук, проживающую в 164-й квартире дома N 39 по проспекту Машерова, заливает. Да так, что впору обучаться плаванию. Первый потоп пришелся на ночь с 10 на 11 апреля 1992 года. Тогда поплыло все: кухня, зал, спальня, прихожая.

Утром жэсовская комиссия выяснила, что "залитие" устроил сосед, живущий этажом выше, "из-за невнимательности при пользовании сантехоборудованием". Полгода спустя, 30 октября 1992 года, наверху снова недокрутили водопроводный кран и серьезно подмочили соседский потолок, а заодно и репутацию доброго соседа. Жэсовская комиссия составила новый акт.

Следующий припадок забывчивости грянул 12 января этого года. На этот раз у Гарбук пострадали встроенный шкаф, ванная, коридор и зал.

Три потопа за неполный год. Пожалуй, слишком. Увещевания коммунальников не успокоили соседа, и несколько дней назад Галина Ивановна Гарбук, утомленная ожиданием очередного соседского душа, пришла в редакцию за советом. Да, исправно заливают, но также исправно делают косметический ремонт заплывшей квартиры. Судиться не хочется, но каждую ночь засыпать с мыслью о возможном подъеме тоже надоело. И на мой стол легла стопка документов — акты проверок, сметные стоимости ремонтов... Но одна бумажка меня ошеломила. Это соседская расписка, которую Гарбук до сих пор никому не показывала.

"Я, Муха Петр Иванович, обязуюсь перед Гарбук Галиной Ивановной, квартиру которой я залил в ночь с 10 на 11 апреля 1992 года, больше никогда не пользоваться самогонным аппаратом".

Ай да сосед! Ай да Муха! Не знаю, был ли он в ту памятную ночку под "мухой", но думаю, что этот исторический документ заслуживает внимательного изучения со стороны работников Фрунзенского РОВД столицы. Товарищ участковый, помогите подшефному гражданину "завязать" с бормотухой, коль воля слаба и аппарат подводит.

Впрочем, семье Галины Ивановны Гарбук можно не только посочувствовать. В Гомеле, например, одна семейная чета гнала самогонку на газе и тоже что-то там недокрутила... Увы, косметический ремонт делать было некому.

Юрий НОЯРОВИЧ.

Праграма тэлеперадач

Чацвер, 4 сакавіка

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.15. Музычны фільм.
9.25. "Мачыха".
10.15. Дак. фільм "Бярозавыя галасы".
11.15. "Танцуе Галіна Шляпіна".
11.40. "Я ў поўным парадку". Маст. фільм.
12.55. Абрыс. Сава Мінервы прыручана...
13.30. Навіны.
13.40. Навукова-папулярны фільм "Тайна затанулага горада".
14.10. "Бывай, стары цырк". Тэлефільм.
15.25. Паказвае Гродна. Інфармацыйна-публіцыстычная праграма.
16.30. Гісторыя Беларусі. 10-ы клас.
17.00. Навіны.
17.10. Юная піяністка Святлана Лагачова.
17.40. Мультфільмы.
18.00. Напярэдадні сяўбы. Перадача з Брэста.
18.30. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Гродна).
19.10. Зачытайце маё пісьмо...
19.15. Здароўе.
19.45. Топ-агент. Музычна-забаўляльная праграма.
20.20. Тыдзень беларускага ўрада.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Мачыха".
22.25. Студыя "Сэнс" у Смаргонскім раёне.
23.55. НІКа.
0.10. Тэлебіржа.

Канал "Астанкіна".

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. "Рака хлусні". 12-я серыя.
9.15. У свеце жывёл (з сурдаперакладам).
10.05. ...Да 16 і старэйшым.
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. Футбол. Ліга чэмпіёнаў.
13.00. "Даміно" Маст. фільм.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Тэлемікст.
15.15. "Аліса ў Зазяркаллі". 3-я серыя.
15.25. 42 хвіліны танца.
16.10. "Правіцелі Расіі: асобы і адлюстраванні". І.Сталін.
16.40. ... Да 16 і старэйшым. У перапынку (17.00) — Навіны.
17.45. "Рака хлусні". 12-я серыя.
18.40. Азбука ўласніка.
18.50. Тэатральны раман. Вядучы — пісьменнік Э.Радзінскі. Перадача 1-я.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Лато "Мільён".
21.10. Фільмы нашай памяці. "Прыходзьце заўтра!"
23.00. Навіны.
23.25. Кафэ-квартал.
0.15. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія.

7.00. Весткі.
7.25. Час дзелавых людзей.
7.55. "Нотабене".
8.50. Сам сабе рэжысёр.
9.20. "Фестываль пост-мантрэ". Забаўляльная праграма.
10.20. Хавальнікі тайн Расіі.
11.00. "Санта-Барбара".
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. Настальгічныя вячоркі.
13.55. Праграма Льва Анінскага.
14.45. "Дамашні клуб".
15.00. Алгарытмы.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Наш "Ералаш".
16.15. Нафта.
16.30. Штрыхі да партрэта.
17.15. М-трэст.
17.30. Апазіцыя.
18.10. Кіпрас Мажэйка. Рэпартажы з "Малой Еўропы".
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Санта-Барбара".
20.15. У свеце аўта- і мотаспорту.
20.45. Музыка правінцыяльных цыркаў.
21.00. Ціхі дом.
22.00. Весткі.
22.20. Зоркі гавораць.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Крымінальныя паведамленні.
22.40. На сесіі ВС Расіі.
23.10. Ціхі дом (працяг).

Криминал

Со "змеем" в петлице...

Вор "цивильный" не крадет там, где живет. В противоположность ему вор армейский тащит, как правило, из своей части. Тащит то, на чем "сидит".

По этому пути пошел и начальник аптеки одной из воинских частей, дислоцирующихся в Витебске. Капитана медицинской службы неотступно преследовала мысль о том, как бы побольше нахапать да подороже продать вверенные ему лекарственные препараты. Не важно что. Можно и наркотики. Не важно где. Можно на территории части. Не важно кому. Можно и ранее судимым. Именно в момент сбыта на территории части похищенных наркотических лекарственных средств двум ранее судимым жителям Витебска начальник аптеки был задержан сотрудниками отдела по борьбе с организованной преступностью.

При обыске на квартире и в служебном кабинете у капитана медслужбы изъяты наркотики, большое количество остродефицитных лекарств, 30 патронов к автомату, незарегистрированное охотничье ружье, 250 банок сгущенного молока, тысяча упаковок марлевых стерильных салфеток, 1200 упаковок стерильного бинта, 660 упаковок индивидуальных перевязочных пакетов...

Однако масштабы "деятельности" капитана медслужбы меркнут на фоне хищений начальника отделения снабжения этой же части.

При обыске в служебном кабинете, двух гаражах и квартире у старшего прапорщика изъяты три мешка плодово-ягодного киселя, два мешка сухофруктов, два мешка сахара, мешок гречневой крупы, 274 банки сгущенного молока, 413 банок тушенки, 227 банок рыбных консервов, 20 трехлитровых банок сока, 67 кг изюма, 130 пачек индийского и грузинского чая, 120 литров браги, 18 литров самогона, большое количество специальной (в том числе и меховой) униформы, иное военное обмундирование и имущество. Чтобы вывезти все это добро, сотрудникам милиции пришлось сделать три рейса на грузовой автомашине.

Задокументированы факты систематического использования старшим прапорщиком солдат срочной службы на строительстве двух личных гаражей и дачи, на земляных работах на дачном участке, а также случаи избиения солдат, в том числе и с применением палки.

Возбуждены уголовные дела. Капитан и старший прапорщик задержаны.

Вячеслав ОСЬКИН, сотрудник МВД.

Барада памёр, а справа яго жыве

Мікалай АРЫНІН

Юрысты раптам адкрылі вочы і загаварылі з жалем, што ім перашкаджае працаваць адсутнасць фармулёўкі, прававая нявызначанасць такой з'явы, як арганізаваная злачыннасць. Магчыма, так яно і ёсць, але ж хто ў гэтым вінаваты, калі не самі юрысты. Бо арганізаваная злачыннасць ці яе парасткі вядомы даўно. Так, на працягу сямі гадоў (1964—1971) у Оршы правіў баль старшыня райспажыўсаюза Барада. На "хлебныя" пасады ён прызначаў толькі сваіх, праверанных людзей, у тым ліку і асуджаных за раскраданні. Наіўна было б лічыць тую злачынную групу толькі райспажыўсаюзаўскай пухлінай, бо нішто так высока не каштуе, як сувязі, што вядуць у самыя розныя інстанцыі.

Група пад кіраўніцтвам Барады ўкрала дабра на 805 802 рублі. Потым быў суд, які пазбавіў волі 19 чалавек тэрмінам ад 4 да 15 гадоў.

Барада, паводле нашых звестак, ужо памёр, але справа яго жыве. У тым сэнсе, што арганізаваная злачыннасць набірае сілу, і ў тым, што паплечнікі Барады ўсё яшчэ нагадваюць аб сабе. Праўда, не крадзяжамі, а просьбамі аб літасці. Так, нядаўна жыхары Оршы Ісак Бялькоўскі і Анатоль Антоненка хадайнічалі аб скасаванні выплат за справы даўно прайшоўшых дзён.

Ісак Бялькоўскі, згодна з рашэннем суда, мае прамое дачыненне да крадзяжу 446 тысяч рублёў, у Антоненкі і яго памагатых сума меншая — 204 тысячы.

Хадайніцтва разгледжана ў Аршанскім гарвыканкаме, дзе не знайшлі падстаў для вызвалення ад далейшага кампенсавання матэрыяльнага ўрону. Такое ж самае рашэнне прынята адпаведнымі інстанцыямі і ў Мінску.

Происшествия

Микрорайон под газом

По чистой случайности уцелел бульдозерист Витебского стройтреста N 28, когда вел "партизанские" непроектные земляные работы и повредил газовую трубу.

Человек мог задохнуться, а то и сгореть (если бы газ достиг работающего мотора), но ветер дул в противоположную сторону, на дома микрорайона Юг-7, жители которого очень скоро почувствовали результат выхода наружу около 70 тысяч кубометров "голубого топлива".

Почти три дня три тысячи квартир и ряд предприятий были отключены от ремонтируемой трассы. Поскольку управление механизации N 234 не имеет разрешения на земляные работы в злополучном месте, "Витебскмежрайгаз" предъявит строителям иск о возмещении ущерба.

Сергей БУТКЕВИЧ.

Аб чым маўчаць спецхраны?

"Грамаду" знішчылі бальшавікі

Адкрываючы новую рубрыку, мы даём магчымасць нашым чытачам пазнаёміцца з цікавымі матэрыяламі аб значных падзеях і фактах з гісторыі нашага народа — малавядомых альбо забытых ці надоўга пахаваных у маскоўскіх спецархівах. Праўда аб гістарычных падзеях часцей за ўсё была атручана лжывай дэмагогіяй бальшавіцкіх прапагандыстаў пад дыктоўку крамлёўскіх ідэолагаў.

Не пазбегла гэтага драматычнага лёсу і Беларуская сялянска-работніцкая грамада — адна з самых масавых у свеце на той час сялянскіх партый. Гісторыя яе ўзнікнення звязана з дзейнасцю пасольскага клуба ў польскім сейме. У клубе аб'ядналася на дэмакратычнай платформе 11 дэпутатаў, выбраных жыхарамі Заходняй Беларусі ў сейм. Але ў 1924 годзе адбыўся раскол клуба, і дэпутаты Браніслаў Тарашкевіч, Сімон Рак-Міхайлоўскі, Пётр Мятла, Павел Валошын, а потым і Юрый Сабалеўскі стварылі асобную фракцыю — БСРГ. Напачатку яе дзейнасць абмяжоўвалася сценамі сейма, але з другой палавіны 1926 года, калі дэпутаты пайшлі "ў людзі", калі стала шырока вядома праграма грамадоўцаў, рух сялянства становіцца масавым. Малазямельным у сваёй большасці беларускім сялянам, інтэлігенцыі, рабочым і рамеснікам былі блізкія ідэі нацыянальнага адраджэння, дэмакратычных рэформ, надзейнай сацыяльнай абароны, палітычнай свабоды, якія шырока прапагандавалі ў час сваіх сустрэч з выбаршчыкамі, у друку дэпутаты сейма. Гэта быў нармальны дэмакратычны працэс у цывілізаванай дзяржаве. Людзі пайшлі за дэпутатамі, падтрымліваючы мірны шлях рашэння нацыянальных і сацыяльных праблем, іх ідэю аб стварэнні беларускай аўтаноміі. Гэта быў час бурнага росту Грамады. Бывалі выпадкі, калі ў сялянскую партыю ўступалі цэлымі вёскамі. За якіх усяго паўгода беларуская нацыянальная арганізацыя мела ў сваіх радах амаль 100 тысяч чалавек.

Але з гэтага часу і пачаліся ўсе беды Грамады. Адбылася палітызацыя яе радоў. Лідэры цэнтральнага органа, які знаходзіўся ў Вільні, трапілі ў сетку бальшавіцкай змовы, сплеценай расійскім консульствам у Варшаве. Пад бальшавіцкі ўплыў папалі і некаторыя пярвічныя ячэйкі Грамады. Нібы неўпрыкмет праграма мірнага сялянскага руху за нацыянальнае адраджэнне ператварылася ў праграму класавай барацьбы супраць "белопольских оккупантов", заможных гаспадароў.

Не ведалі тады абалваненыя крамлёўскай прапагандай савецкія людзі, што бальшавікі адразу пасля свайго паражэння ў вайне з Польшчай павялі татальнае падбухторванне беларускага насельніцтва Заходняй Беларусі супраць законных польскіх улад, нашпігаваўшы лясы "крэсаў" бандамі "змагароў за народнае шчасце". Праз граніцу патаемнымі сцежкамі з фальшывымі дакументамі, сфабрыкаванымі ў Маскве і Мінску, накіроўвалася не адна сотня чырвоных прапагандыстаў, дыверсантаў і агентаў НКУС. Ужо ў 1923 годзе створаны ў Маскве Сялянскі Інтэрнацыянал даручыў камуністам Польшчы тэрмінова зняць лозунг аўтаноміі беларускіх зямель і даў указанне любімыі сродкамі неадкладна дабівацца далучэнння Заходняй Беларусі да мінскай бальшавіцкай калоніі, ад якой крамлёўцы штыхамі адрэзалі і ўключылі ў склад Расіі большасць паветаў Гомельскай і Віцебскай губерняў, Магілёў. Ставілася мэта адначасова ўсталяваць паўсюдна камуністычны рэжым, прыступіць да рашучай ліквідацыі заможных сялян і землеўладальнікаў, разгарнуць калгаснае будаўніцтва.

Невядома, як у тыя гады склаўся б лёс беларускай дзяржаўнасці ў межах Польскай рэспублікі. Толькі мы сталі сведкамі незлічоных страт і ахвяр, бо наша родная зямля, адкрытая наўсцяж азіяцкім і еўрапейскім варварам, спрадвечным расійскім прыблудам, заўсёды несла незлічоныя страты пад ботам узброеных заваёўнікаў. Магчыма, ахвяр і страт было б значна больш, бо крывавая маскоўская сякера вісела ўжо над сялянскімі галовамі, над жыццём інтэлігенцыі, вольных рамеснікаў і гандляроў у 1927-28 гадах. Польскія ўлады сарвалі агрэсіўны намер Масквы ажыццявіць ужо тады "освободительную миссию Красной Армии", спадзеючыся на тое, што камуністы Польшчы пасеюць сярод беларусаў класавую нянавісць і распачнуць крывавую грамадзянскую разню. А Масква дапаможа "по просьбам трудящегося народа".

23 лютага, 65 гадоў назад, у Вільні пачаўся небывалы ў гісторыі еўрапейскіх дзяржаў таго часу унікальны судовы працэс. Да крымінальнай адказнасці прыцягвалася каля ста грамадоўцаў. Паказанні на судзе давалі больш за 600 сведак, якія перад усім цывілізаваным светам сарвалі фальшывую маску з твару агрэсіўнага бальшавіцкага рэжыму. Аб гэтым тады шмат пісала сусветная дэмакратычная прэса. Ды толькі ў "самай дэмакратычнай савецкай дзяржаве" не ведалі ні кроплі праўды аб рэваншысцкіх планах Масквы ў адносінах да Польскай рэспублікі, якая праз вялікія ахвяры адстаяла незалежную дзяржаўнасць і ўключылася ў сусветны працэс цывілізаванага развіцця.

І толькі дзякуючы дэмакратычнаму судоваму працэсу ў Вільні беларускае сялянства ўбачыла, хто яму сапраўды капае магілу. І адвярнулася ад бальшавіцкіх балбатуноў і іх калгаснага "раю". Памятаеце, як сказана ў камуністычнага класіка: і кожны раз, як паўстанцы бачылі на спінах важакоў феадальныя гербы, яны разбягаліся "с громким непочтительным хохотом". На спінах "рускіх братоў" беларускі мужык убачыў малюнкі калымскіх лагерных вышак і цені змардаваных ахвяр з-пад Гомеля і Мінска. Гэта адтуль, з тых страшных "вышак", прагучалі бандыцкія стрэлы, якія прымусілі замаўчаць небяспечнага для камуністаў сведку Гурына, забітага агентамі чэкістаў у Вільні праз два тыдні, як адкрыўся судовы працэс. Гурын, былы член ЦК бальшавікоў, ведаў шмат таго, пра што не хацелася гаварыць бальшавікам. Яго застрэлілі перад тым, як ён збіраўся даць суду важныя паказанні аб сапраўдных злачынцах, купленых на маскоўскія чырвонцы. На лаве падсудных аказалася некалькі дзесяткаў "пралетарскіх гегемонаў", якія ледзь не ўцягнулі мірных беларускіх сялян у крывавую класавую авантуру. Праўда, у працэсе суда большасць з іх прызналі свае памылкі і таму былі апраўданы, але 37 актыўных завадатараў і падбухторшчыкаў узброенага паўстання былі прыгавораны да розных тэрмінаў турэмнага зняволення.

Бясклассавае ў сваёй аснове беларускае сялянства праз стагоддзі мірна займалася хлебаробскай справай і не давала веры розным прыблудным балаболкам. Не нада верыў мужык і абяцанкам варшаўскіх палітыкаў аб федэратыўнай беларускай дзяржаўнасці. Русіфікацыя, як і паланізацыя, ажыццяўлялася спакваля і неадступна. І ўсё ж у Польскай рэспубліцы жыццё беларусаў было на некалькі пунктаў вышэй за хвалёны савецкі "рай". Польшча з'яўлялася еўрапейскай дзяржавай, у якой дзейнічалі законы, якія абаранялі грамадзян ад самаўпраўства ўлад. Трагедыя нашых народаў у тым, што яны спрадвеку знаходзіліся паміж Сцылай і Харыбдай узброеных да зубоў таталітарных рэжымаў Берліна і Масквы.

Але падобных праўдзівых меркаванняў няма і не магло быць у савецкай прэсе тых часоў. Бальшавікам патрэбен быў для "вечнага змагання" вобраз класавага ворага — белапольскага пана-прыгнятальніка. І ён быў паспяхова створаны крамлёўскімі ідэолагамі. А што сёння?

Сёння хадульны марксісцкі міф паспяхова тыражыруецца неабальшавіцкімі тэарэтыкамі класавай барацьбы не толькі ў Маскве, але і ў Мінску, дзе таксама, як і ў Расіі, спадзяюцца на ўзнаўленне КПСС і СССР. Жыве яшчэ сярод нас і бальшавіцкі міф аб усенароднай любві да "роднай савецкай улады", да геаічнай кампартыі Заходняй Беларусі. Гэта яе намаганнямі з дапамогай Камінтэрна і яго баявога атрада — чэкістаў — была знішчана адна з самых масавых нацыянальных беларускіх арганізацый, якая імкнулася да адраджэння незалежнай дзяржаўнасці, — Беларуская сялянска-работніцкая грамада.

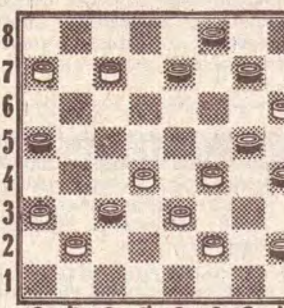
Але чаму і сёння ў небе незалежнай рэспублікі ўсё яшчэ лятаюць рознакаляровыя мыльныя пухіры бальшавіцкіх міфаў, запушчаныя ў Маскве? Каму гэта патрэбна, што і праз два гады пасля крушэння ненавіснай усяму свету імперыі зла чамусьці хаваецца праўда аб тым, што мноства дарагіх старонак з гісторыі барацьбы беларускага народа за сваё нацыянальна-дзяржаўнае адраджэнне ўсё яшчэ запэцкана, наўмысна забруджана чорным колерам дэмагагічнай хлусні расійскіх бальшавікоў і іх бязродных памагатых?

Леанід ФАДЗЕЕЎ.

Шашки

Подумайте и решите

№ 1



Белые: пр. a3, a7, b2, c7, d4, e3, f2, f4, h6 (9).
Черные: пр. a5, c3, e7, f8, g7, g5, h2, h4 (8).
Белые начинают и запирают шашку черных.

№ 2

Белые: пр. a1, b2, c3, d2, e1, e5, f2, f6, g1, g5, h6 (11).
Черные: пр. a3, a5, b6, c5, d4, g7, f8, h8, h4, h2 (10).

Выигрыш.

Предлагаем вниманию любителей шашек две позиции, для решения которых вам придется проявить немало изобретательности. Свои решения присылайте по адресу: **220010, Минск, Дом правительства, редакция "Народной газеты", "Шашки".**

Проверьте решение

"Оцените позицию" ("Народная газета" за 12 февраля):

I. fe3 hg5 2.ed4 e:c3 3. bc7 d:d4 4. ab6 a7:c5 5. c:h6 de3 6. d:b4 a:c5 7. ab2 cb4 8. ba3 bc3 9. ab4 c:f5 10. hf8 ed2 11. e:c3 fe3 12. fh6 gf4 13. cd4 e:c5 14. h:a7 fe5 15. ac5 ef4 16. hg5 f:h6 17. cd6 x — авторское решение.

Однако у черных есть скрытая защита: 7...cd4! 8. ba3 fe5 9. h:f6 e:g7 10. h:f8 fg3 11. fh6 ef2 12. he3 fg1 13. e:a7 gh2 14. ag1 gf2 15. g:d4 hg1 и возникла теоретическая ничейная позиция Саргина.

Победа Ольги Камышлеевой

В чемпионате Беларуси по международным шашкам среди женщин выступило 14 спортсменок. Соревнования проходили в Минске по круговой системе. Борьба за чемпионский титул развернулась между международным гроссмейстером Ириной Пашкевич и мастерами Татьяной Балякиной и Ольгой Камышлеевой. Исход соперничества решил лишь последний тур. В итоге чемпионкой республики стала молодая минская шашистка Ольга Камышлеева, призовые места заняли Т.Балякина и И.Пашкевич.

Тэатры

4—5 сакавіка
Пачатак у 19.00
ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
4 сакавіка — **"Чароўная флейта"**,
5 сакавіка — **"Спартак"**.

ТЭАТР-СТУДЫЯ КІНААКЦЁРА
4—5 сакавіка — **"Дзіця з Віфлеема"**.

ТЭАТР ЛЯЛЕК
4 сакавіка — **"Цар Ірад"** (для дарослых),
5 сакавіка — **"Боская камедыя"** (для дарослых).

БЕЛДЗЯРЖФІЛАРМОНІЯ
(канцэртная зала)
4 сакавіка — беларускі фальклорны тэатр танца **"Карагод"**. Мастацкі кіраўнік — **А.Баканаў. Спонсары тэатра — МВТА, фірма "Рэлата"**,
5 сакавіка — **Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр РБ**. Дырыжор — **Г.Картэза** (ЗША). У праграме: Брамс, Стравінскі, Барбер, Рэспігі;
(зала камернай музыкі)
4 сакавіка — **канцэрт вакальнай музыкі. М.Жылюк** (барытон). Партыя фартэпіяна — **Г.Карант.** Рамансы і арыі Чайкоўскага,
5 сакавіка — **арганная музыка. С.Дыжур** (Масква). У праграме: Бах, Брамс, Франк, Дандрые, Гілен.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Рэкламнае бюро — 29-34-05, 27-33-96; факс — (0172) 27-37-63.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: грамадская прыёмная — 29-60-86; прыёмная галоўнага рэдактара — 29-60-08; намеснікі галоўнага рэдактара — 29-69-04, 29-64-21, 27-22-16; юрыдычнае бюро — 29-69-68; карэктура — 29-62-12; стыльрэдактар — 29-64-04; мастак — 20-62-43; бухгалтэрыя — 29-60-21, 29-67-23; бізнес-бюро — 29-65-50.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі, грамадска-палітычных арганізацый і рухаў — 29-66-04; урада рэспублікі — 29-68-12; мясцовых Саветаў — 29-61-56; дзяржаўных органаў — 29-64-78; аграрнай палітыкі — 29-60-42; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 20-41-82; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 20-52-65; сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 29-69-68; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і аналізу пошты — 29-68-03; культуры і нацыянальнага адраджэння — 29-61-56; маралі і права — 29-69-87, 29-61-76; сацыяльнай абароны асобы — 29-69-87; аператыўных падзей, фізкультуры і спорту — 20-83-97; палітычны каментатар — 29-65-01.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце — 42-49-35; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Гродне — 45-35-61; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44.

Адрас рэдакцыі: 220010, Мінск, Дом урада.

Індэкс 63868

Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка, 250 разоў у год.

Падпісана ў друк у 19.10.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва "Беларускі Дом друку".
Спосаб друку — афсетны, фармат А-2
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

РЕКЛАМА 29-34-05 27-33-96

Организация предлагает:

продукты питания, кондитерские изделия, сигареты, чай, алкогольные напитки, приправы и другие ТНП.

Купим безналичную валюту по максимальному курсу

Тел. (0172) 342-071, 344-452, 346-755.
Факс (0172) 320-242.

STF

ПРОДУКТЫ И НАПИТКИ

ТЕЛ: 36–61–91

ТЕЛ./ФАКС: 26–93–15

ТОРГОВАЯ КОМПАНИЯ СТФ

РЕАЛИЗУЕМ

ТРАКТОРЫ

МТЗ-80, МТЗ-82

Тел. (0172) 34-42-82, 34-44-35

ВП "АНСИ"

РЕАЛИЗУЕТ

СО СКЛАДА В МИНСКЕ:

* телевизоры 51 ТЦ418Д,
* кинескопы 42 ЛК 2Ц,
* конструкторы ТЦ 418Д.

Форма оплаты — любая.

ПОКУПАЕТ

* конструкторы ТЦ 470Д.

Тел./факс (0172) 27-61-97.

РЕАЛИЗУЕМ

- телефоны с определителем номера (АОН),
- игровые автоматы,
- джойстики,
- монетоприемники,
- комплекты игровых плат,
- цветные видеомониторы (61 см).

ОКАЗЫВАЕМ УСЛУГИ ПО

- программированию ПЗУ,
- ремонту и наладке компьютеров и других электронных устройств,
- замене кинескопов 61ЛК5Ц.

РАССМОТРИМ

- предложения по размещению игровых автоматов.

Тел. в Минске (0172) 41-09-33.

ОРГАНИЗАЦИЯ

КУПИТ:

* фильтр-пресс, вакуум-пресс,
* дробилку щековую или конусную,
* редукторы планетарные,
* нихром диаметром 5 мм,
* мембранный насос, компрессор,
* вентилятор осевой № 6,
* контейнер морской г/п 20 т.

Тел. в Жодино (8-01775) 3-65-72, 3-74-10.
ООО "ИВИС"

РЕАЛИЗУЕМ ОПТОМ

со склада в Минске

- машины для счета банкнот "Купюра-1-03",
- пылесосы "Уралец-М".

Тел. (0172) 68-18-50.

Производственно-коммерческая компания "ИОАН"

- ПОКУПАЕТ лом и отходы производства меди, бронзы, латуни.
- ПРИНИМАЕМ ЗАЯВКИ на реализацию телефаксов "PANASONIC" KX-F50B, телевизоров "Горизонт".
- СНИМЕТ КВАРТИРУ под офис.

Тел. в Минске: 27-61-41, 43-93-67.

ОРГАНИЗАЦИЯ

РЕАЛИЗУЕТ

СО СКЛАДА В МИНСКЕ:

- ВИНО сухое красное 0,5 л *по цене 135 руб.,*
- СИГАРЕТЫ "Опал" 1 пачка *90 руб.,*
- КОНСЕРВЫ РЫБНЫЕ 1 банка *138 руб.,*
- КОФЕ (в зернах) 1 кг *2040 руб.,*
- ПАКЕТЫ ПОЛИЭТИЛЕНОВЫЕ (270х400 мм).

Тел. в Минске: 273-323, 209-171, 272-015.

ОРГАНИЗАЦИЯ

ПРИОБРЕТЕТ:

- ***автомобили МАЗ и суперМАЗ,***
- ***тракторы МТЗ-80, МТЗ-82.***

Оплата посредникам гарантируется.

Тел. в Минске 36-72-41.

ОРГАНИЗАЦИЯ

РЕАЛИЗУЕТ:

- а/м ГАЗ-3307 - бортовые,
- шасси,
- автофургоны (новые).

Тел. в Солигорске: (01710) 3-24-19, 5-06-93, 5-22-32.

Звонить в любое время.

INKA ETC

ИЗУЧАЕТ СПРОС НА ПОСТАВКУ:

* **автобусов ЛАЗ (дизельные и карбюраторные разных модификаций),**
* **автопогрузчиков 5 т;**

ПРЕДЛАГАЕТ:

* **санаторные путевки в г.Трускавец с 20 марта 1993 г. на 24 дня,**
* **10-тонные крановые установки. Монтаж на шасси заказчика (на ЗИЛ-133, КРАЗ 260, КАМАЗ 53212, 53213).**

Тел. в Минске 77-84-43; в Березе (01643) 6-02-08.

ПРОДАЕМ:

- трубы ч/к и фасонные части к ним,
- алюминиевые гаражи 6х4 м,
- яичный порошок,
- мебельные опоры,
- прицепы "Купава".

Тел. в Минске: 57-66-00, 51-64-03.

- Пиломатериалы.

Тел. в Минске 57-63-84.

ПОКУПАЕМ:

- металлопрокат,
- кран на базе МАЗа, автотехнику.

Тел. в Минске: 57-66-00, 51-64-03.

- Лес.

ИЩЕМ ПАРТНЕРА по переработке леса.

Тел. в Минске 57-63-84.

ОРГАНИЗАЦИЯ

ПРОДАЕТ:

- п/прицепы МАЗ-9380; 9397 с тентом;
- отходы полистирола ПСВ.

ПРИНИМАЕТ ЗАЯВКИ на поставку кранов "Ивановец".

ПЕРЕВОЗИТ ГРУЗЫ на а/м МАЗ.

ИЩЕТ ИНОСТРАННОГО ИНВЕСТОРА для завершения строительства объекта и дальнейшего совместного использования.

Тел. в Минске (0172) 36-00-18.

ОПЛАТИМ СЧЕТА

в Беларуси в обмен на оплату счетов в России.

Тел. в Слуцке: 5-65-83, 2-29-49.

ПРОДАЕМ

со склада в Могилеве:

* ПРОВОЛОКУ сварочную Св 08ГС ø 0,8 мм, 1,2 мм;
* ШИНЫ автомобильные 260 Р * 508 (ЗИЛ, КАМАЗ).

Тел./факс (8-0222) 22-49-57.

ПРЕДЛАГАЕТ:

ОРГАНИЗАЦИЯ

- а/м МАЗ-53371-029 с прицепом,
- а/м МАЗ-54329 с п/п МАЗ-9397,
- п/п МАЗ-93802,
- а/м МАЗ-54323 с п/п МАЗ-93866,
- а/м МАЗ-64229 с п/п МАЗ-93866,
- автокран "Ивановец" на базе МАЗ-5337,
- экскаватор ЭО-3532А-1 на базе МАЗ-5337,
- самосвал МАЗ-5551,
- а/м ВАЗ всех модификаций.

ФАКС (02144) 2-21-58; ТЕЛ. 2-20-66.

ОРГАНИЗАЦИЯ

СО СКЛАДА В НОВОПОЛОЦКЕ

РЕАЛИЗУЕТ

- новые а/м "Москвич-2141",
- автобусы КАВЗ новой модификации или

МЕНЯЕТ

- на МАЗы.

ПОКУПАЕТ

по б/н расчету а/м:

- МАЗ 64229, —54323, —53371-029, — 93866.

Адрес: г.Новополоцк, ул. Кирова, 2.

Тел./факс (02144) 5-54-32, тел. (02144) 5-33-39.

Фирма "КРАСИКО"

- ОПЛАТИТ крупные счета в РБ в обмен на оплату ее счетов в России,
- КУПИТ безналичную валюту.

Контактные тел. в Минске: 649-798 *(Людмила Александровна),* 628-326.

ПОСРЕДНИЧЕСКАЯ ФИРМА

ПОКУПАЕТ безналичные литовские рубли.

Тел. (01254) 68-400.

Акционерное общество "ДЕМЕТРА" ПРИНИМАЕТ на 1993 г. ЗАЯВКИ на ПОСТАВКУ ЗАПОРНОЙ АРМАТУРЫ

из нержавеющей стали зарубежного производства:

клапаны, вентили, задвижки, краны.

Размеры от 1/4 до 6 дюймов. Наша арматура долговечна, огнеустойчива, выдерживает высокие давления, применима в строительстве, в нефтяной и газовой промышленности, в агрессивных кислотных и щелочных средах, в водоснабжении, пароснабжении и др.

ЗАЯВКИ НАПРАВЛЯТЬ ПО АДРЕСУ: 222217, Минская обл., Смолевичский район, д. Кальники.

Тел. 55-292,
факс (0172) 24-07-90 "ДЕМО" (позывной).

ПРЕДПРИЯТИЕ

РЕАЛИЗУЕТ

отрезные армированные круги:

* 180 х 3 х 32 по цене 264 руб.
* 200 х 3 х 32 по цене 310 руб.
* 200 х 3 х 22 по цене 310 руб.
* 230 х 3 х 32 по цене 360 руб.
* 300 х 3 х 32 по цене 500 руб.
* 400 х 4 х 32 по цене 720 руб.
* штангенциркуль — 160 мм по цене 860 руб.

ИЩЕТ ПАРТНЕРОВ, готовых оказать помощь в переводе денег в Россию.

Контактный тел. в Могилеве (8-0222) 25-36-34.

ПОЛЬСКАЯ ФИРМА "ЛЕО" (г.Белосток)

КУПИТ ПО КОНТРАКТУ ТОВАРЫ:

* рубец говяжий,
* молоко сухое,
* рыбу живую (карп),
* рыбу морскую (мороженую),
* лемеха,
* минеральные удобрения,
* огурцы свежие тепличные,
* яйца куриные.

Тел.: (8-0152) 31-44-37, 31-40-62 (гродненское представительство фирмы).

СП "ГРОДПОЛЬ"

ПРЕДЛАГАЕТ ОПТОВЫЕ ПАРТИИ

ЭЛЕКТРОНИКИ и ЭЛЕКТРОПРИБОРОВ

лучших польских производителей:

фирмы "DIORA SA"

* **тюнеры и конвертеры для систем спутникового телевидения TSA-500/502,**
* **музыкальные центры HI-FI SSL-500 (состав — лазерный компакт-диск проигрыватель, двухкассетный магнитофон, эквалайзер, усилитель, тюнер, ДУ).**

Фирмы "TELCOM" RWT SA

* **телефонные аппараты "Тюльпан-319", "Тюльпан-323".**

Фирмы "BIAWAR"

* **электрические подогреватели сосисок EPP-2A (для мини-кафе),**
* **электроподогреватели воды INSTAWT-3 (для коттеджей)**

Фирмы "BIAZET"

* **цветные многофункциональные телевизоры ТС-450.**

Тел. в Гродно" (0152) 33-23-40, 31-43-97.
Факс: (0152) 33-55-17, 31-71-92. Телекс: 194235 BLKOM SU.

Британский Совет в Москве,

способствующий развитию сотрудничества Великобритании с другими странами в области культуры, образования, технологии, науки,

ОБЪЯВЛЯЕТ КОНКУРС

на выделение стипендий на 1993-1994 гг.

для лиц с высшим образованием, владеющих английским языком.

ВИДЫ СТИПЕНДИЙ:

* Стипендии Британского Совета.
  Области изучения: образование, гуманитарные науки, информатика, библиотечное дело, медицина, управление наукой, искусство, архитектура.
* Стипендии Министерства иностранных дел.
  Области изучения: экономика, законодательство, менеджмент, международные отношения, городское хозяйство, средства массовой информации.
* Стипендии по социологии.
  Области изучения: социология и смежные науки.
* Стипендии треста Ливерхьюлм.
  Области изучения: естественные, точные и прикладные науки.
* Теологические стипендии Оксфордского университета и Министерства иностранных дел Великобритании.
  Область изучения: теология.
* Стипендии Фонда Уэйтс и Министерства иностранных дел Великобритании.
  Области изучения: международные отношения, законодательство, политика, экономика, история международных отношений.
* Стипендии конфедерации британской промышленности.
  Области изучения: инженерное дело.

Обучение и практические стажировки в Великобритании.

Британский Совет осуществляет программы практических стажировок в Великобритании в следующих областях: менеджеры среднего звена, обучение бухгалтерскому делу, совместные научные проекты, финансовый сектор.

Стипендии, предоставляемые Британским Советом, включают в себя оплату за обучение, проживание и проезд в обе стороны.

Документы принимаются до 20 марта 1993 года.

Тел. для справок в Минске 20-64-69.

АЛЕКСАНДР-ПАРК

ТОВАРЫ ВЕДУЩИХ ФИРМ МИРА ПО НИЗКИМ ЦЕНАМ

SHARP AUDIO VIDEO ДЛЯ ДОМА И ОФИСА

СО СКЛАДА В МИНСКЕ

ФОРМА ОПЛАТЫ -- ЛЮБАЯ, УДОБНАЯ ДЛЯ ВАС

arcoroc

ФРАНЦУЗСКИЕ ЧАЙНЫЕ, КОФЕЙНЫЕ, СТОЛОВЫЕ СЕРВИЗЫ ИЗ ПРОЧНОГО СТЕКЛА

СПЕШИТЕ ЗВОНИТЕ ☎23-86-74, 23-51-23 ПРИХОДИТЕ !

Минск ул. Тимирязева, 52 (здание ОСТО) комн. 301

ТОРГОВО-ПРОМЫШЛЕННАЯ КОМПАНИЯ

АЛЬФА КОМ

ПРЕДСТАВЛЯЕТ

Нытвенский металлургический завод

Никопольский трубный завод

и ПРЕДЛАГАЕТ

к реализации по прямым поставкам:

- *биметалл в листах и рулонах,*
- *лист стальной рядовой,*
- *лист оцинкованный,*
- *ленту стальную холоднокатанную,*
- *лист гофрированный,*
- *черепицу стальную,*
- *трубы котловые, цельнотянутые, газоводопроводные различных марок диаметром от 5 до 1050 мм.*

Тел. в Минске: (0172) 39-42-92, 39-42-31.

ПРЕДПРИЯТИЕ

ОКАЗЫВАЕТ транспортные услуги по перевозке грузов на а/м МАЗ (п/п с тентом г/п от 15 до 25 т) или **СДАЕТ** машину в аренду.

ПРОДАЕТ:

- пряжу 2С-18-ДЯ,
- подшипники марок: 17,7807У, 205 АК, 6206 А, 60202, 1806034 С-9,
- новые тракторы МТЗ-80, а/м КРАЗ, ЗИЛ,
- линию по фасовке картофеля (ЛФК),
- комбикормовый завод (КДУ).

Адрес: Минская обл., Дзержинский р-н.

Тел.: (8-216) 2-31-10, 2-31-21.

ЛЯХОВИЧСКАЯ райагропромтехника

ПРОДАЕТ

* автобус ЛАЗ-695, б/у, в хорошем состоянии;
* КАЗ-608 — седельный тягач с полуприцепом ОДАЗ-93571, б/у, в хорошем состоянии.

АДРЕС: Брестская обл., г.Ляховичи, ул. Октябрьская, 200.

Тел.:(01633) 2-11-54, 2-11-51.

ПКФ "БЭЛЛ"

- *ОСУЩЕСТВЛЯЕТ поставку котельных труб ф 51 х 2,5.*
- *ПРИГЛАШАЕТ к сотрудничеству ВТК на самых выгодных условиях. 85—87% в доход ВТК.*

Тел. в Минске 21-62-85, 21-90-15.

ПОКУПАЕМ

ЦИНК, СВИНЕЦ.

Тел. в Минске 33-96-52.

МПКП "КОМПЛЕКС"

ПРЕДЛАГАЕТ:

мясоперерабатывающие предприятия "под ключ" с выработкой колбасно-сосисочных изделий и копченостей до 2 тонн в смену.

Оборудование ведущих отечественных и зарубежных фирм позволяет производить также деликатесные колбасы из мяса птицы.

ОБЕСПЕЧИВАЕТ:

* индивидуальное проектирование,
* поставку оборудования,
* ввод в эксплуатацию,
* обучение персонала, сервис.

Адрес: 224018, г.Брест, Госпитальный остров, 26.

Тел./факс: в Бресте (01622) 555-01, в Минске (0172) 78-34-44.

СКТБ "ТЕХНОПРИБОР" *ПРЕДЛАГАЕТ:*

* **универсальную коптильную камеру для термообработки мясных и рыбных продуктов, грибов, овощей, фруктов. Рабочая вместимость камеры 1,5 куб. м,**
* **автомат для литья термопластов мод. АЛТ-5 вертикальный, поршневой, пневматический. Объем впрыска — 6 куб. см.**

Тел. в Гомеле: 47-77-49, 48-25-71, 47-84-19, 47-84-17.

ПРЕДПРИЯТИЕ

ПРИНИМАЕТ ЗАКАЗЫ

на разработку и изготовление машиностроительной продукции:

машин, нестандартного оборудования, деталей и узлов.

Тел. в Минске: 26-29-66, 26-29-70

Вниманию руководителей торговых организаций и частных лиц РБ

Витебское а/о "ЭЛТИК"

ПРЕДЛАГАЕТ

наборы кухонной мебели.

В комплекте — кухонная стенка и мягкий уголок, фанерованные натуральным шпоном с инкрустацией; мойка из нержавеющей стали и смеситель.

АДРЕС: 210605, г.Витебск, ул.Ленина, 7а.

Тел. (8-02122) 5-50-05.
Факс (8-0212) 37-22-02.

PALADi

имеет честь предложить к празднику:

* шампанское "Villa Cortese" *(Италия),*
* вино "Cio Cio San" *(Болгария),*
* какао "Cola Cao" *(Испания),*
* сигареты (отеч., импорт.).

Тел. (0172) 26-84-77.

Оплатим Ваши интересы на Украине

КУПИМ

российские рубли

а/м МАЗ 54323 64226 + п/п 93866

НА ВАШИХ УСЛОВИЯХ

Т.(044) 2298539

LASANA ltd

ЛАЗАНА Ltd

РЕМОНТ копировальной техники.

ПРОДАЕТ

- ***а/м "Москвич-2141S" (февраль 1993),***
- ***факсбумагу для 200 типов телефаксов.***

Тел. в Минске 61-81-63.

ОРГАНИЗАЦИЯ

* **РЕАЛИЗУЕТ со склада:**
  - ремни клиповые типа 0-715, 875, 944, 1018, А-710-4000, ВБ-710-6300, СВ-1600-10600, ДГ-3150-11800, ЕД-4500-14000;
  - ремни вентиляторные 8,5х8-1030, 21х14-1650;
  - ремни вариаторные 45х22-4000.
  - Изоленту черную на х/б основе размером бухты 20 мм х 50 мм.
  - Рукава напорные для газовой резки и сварки диаметром 9—12 мм;
  - рукава напорно-всасывающие резиновые и резиновые маслобензостойкие диаметром от 25 до 50 мм.
* **ЗАКЛЮЧАЕТ ДОГОВОРЫ на поставку в 1993 г. Преимущество встречным поставкам.**
* **МЕНЯЕТ: а/м ГАЗ-66 (1 шт.), Урал-375Н (3 шт.) на круглый лес хвойных пород.**

Тел. в Бресте (01622) 6-74-02.

ПКФ **ПРОСЕТ**

Реализуем оптом и в розницу:

- оконные и дверные блоки, ДВП, ДСП и др.;
- грузоподъемные машины и оборудование (ДЭК-631, ДЭК-251, СМК-101, КС-2561К, К-4572);
- бурильно-крановую технику;
- вагон-общежитие, прорабские контейнерного типа;
- оцинкованный профнастил;
- панели стеновые трехслойные из оцинкованной стали;
- маты минераловатные теплоизоляционные;
- шнур теплоизоляционный.

Оплатим счета в БЕЛАРУСИ взамен оплаты наших счетов в РОССИИ.

Требуются опытный БУХГАЛТЕР, ЭКОНОМИСТ по сбыту.

Телефоны в Минске: 54-78-76, 54-79-45

АВТОСАЛОН

- *реализует автомобили*
  * ВАЗ, РАФ, Москвич,
  * Форд-Таурус 87г. 7 000 000 руб.
  * Меркури-Кугар 88 г. 8 000 000 руб.
  * Додж-Караван (м/а) 13 000 000 руб.
  * Форд-Скорпио 86г. 6 000 000 руб.

ФОРМА ОПЛАТЫ — ЛЮБАЯ.

- *Принимает на реализацию* автомобили у организаций и частных лиц.
- *Рассмотрит предложения* по совместному использованию автосалона.

Тел. в Минске (0172) 34-57-15.

Организация — официальный представитель завода-изготовителя —

ИЗУЧАЕТ СПРОС и принимает заявки на приобретение

сварочного полуавтомата УСП-180.

Основные технические данные:

сварочный ток, А, не более	180
регулирование сварочного тока	ступенчатое
толщина свариваемого металла, мм	1—6
скорость подачи сварочной проволоки, м/час	120-960
защитный газ	углекислый
режимы сварок	постоянный, прерывистый
ПВ, %	60
габаритные размеры, мм	750х530х670
диаметр сварочной проволоки, мм	0,8;1;1,2
вес, кг, не более	105.

Стоимость — 130 тыс.руб. с НДС

Форма оплаты — любая, предоплата — 50%.

Самовывоз со склада в Витебске.

Справки по тел. (0212) 36-23-37.
Заявки по тел.: (0212) 36-23-37, 36-33-04.

Адрес: 210026, г.Витебск, ул. Урицкого, 8-30. ИКА "АНВ".

ООО "РЕТАЛ"

ПРЕДЛАГАЕТ

за рубли по безналичному расчету

ВЕРМУТ (белый) **АМОР и ДИАМАНТ**

производства Венгрии.

Тел. в Минске: 331-223, 330-314.

Предприятие — официальный представитель завода-изготовителя —

РЕАЛИЗУЕТ

со склада в Кобрине

КОРМОРАЗДАТЧИКИ КТУ-10 А.

Тел. в Кобрине 2-54-74.
Факс 2-36-56.

Фирма "ЛиП"

ПРОДАЕТ:

со склада в Минске

* телефакс AUDIOVOX - AFX 2000 (100 номеров памяти, ЖКИ дисплей, таймер),
* принтеры EPSON FX - 800, LX - 800, MICROLINE - 183,
* двигатели Д-243.

КУПИТ:

* МТЗ-82, МАЗ-5551, 9397,
* ТНП,
* ликеро-водочные изделия,
* краску масляную белую и черную,
* желатин.

ПРЕДЛАГАЕТ

коммерческие поездки в Москву и обратно с доставкой груза.

Отправление — каждый вторник.
Форма оплаты — любая.

Тел. (0172) 56-08-52.

ВНИМАНИЕ!

ОРГАНИЗАЦИЯ

- КУПИТ российские безналичные рубли, безналичную СКВ.
- ЗАКУПИТ ОПТОВЫЕ ПАРТИИ товаров с лицензией на вывоз по СНГ.

Тел. в Минске 66-37-92.

ОРГАНИЗАЦИЯ

покупает и продает а/м МАЗ.

Тел. в Минске: 45-71-01.

ОРГАНИЗАЦИЯ

РЕАЛИЗУЕТ:

* **автомобили МАЗ,**
* **фотоаппараты "Зенит-ЕТ",**
* **часы.**

Тел. в Минске 26-84-29.